RAMIRENT
MORE THAN MACHINES

Osavuosikatsaus tammi-kesäkuu 2015

Q2

KEHITYS PARANI KORKEAMMAN KYSYNNÄN JA TEHOKKUUSTOIMEN-PITEIDEN ANSIOSTA

RAMIRENTIN OSAVUOSIKATSAUS TAMMI–KESÄKUU 2015: KEHITYS PARANI KORKEAMMAN KYSYNNÄN JA TEHOKKUUSTOIMENPITEIDEN ANSIOSTA

KEHITYS HUHTI–KESÄKUUSSA 2015

- Liikevaihto 159,4 (151,8) miljoonaa euroa, kasvua 5,0 % tai 6,9 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna
- EBITDA 46,0 (42,2) miljoonaa euroa eli 28,9 % (27,8 %) liikevaihdosta
- EBITA 21,0 (16,2) miljoonaa euroa eli 13,2 % (10,7 %) liikevaihdosta
- EBITA ilman kertaluonteisia eriä[1)] 17,2 (16,2) miljoonaa euroa eli 10,8 % (10,7 %) liikevaihdosta
- Katsauskauden tulos 13,2 (7,1) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,12 (0,07) euroa

1) Kertaluonteisiin eriin sisältyi vuonna 2014 hankitun sääsuoja- ja telineyhtiö DCC:n lisäkauppahinnan suorittamiseen liittyvä 3,8 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto vuoden 2015 toisella neljänneksellä.

KEHITYS TAMMI–KESÄKUUSSA 2015

- Liikevaihto 300,0 (289,3) miljoonaa euroa, kasvua 3,7 % tai 6,2 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna
- EBITDA 74,6 (73,9) miljoonaa euroa eli 24,9 % (25,5 %) liikevaihdosta
- EBITA 25,2 (23,3) miljoonaa euroa eli 8,4 % (8,0 %) liikevaihdosta
- EBITA ilman kertaluonteisia eriä 21,3 (23,3) miljoonaa euroa eli 7,1 % (8,0 %) liikevaihdosta
- Katsauskauden tulos 13,1 (9,7) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,12 (0,09) euroa
- Rullaava 12 kuukauden sijoitetun pääoman tuotto (ROI) 12,3 % (11,9 %)
- Rullaava 12 kuukauden oman pääoman tuotto (ROE) 11,5 % (12,1 %)
- Bruttoinvestoinnit 65,0 (101,8) miljoonaa euroa
- Rahavirta investointien jälkeen −21,4 (−24,5) miljoonaa euroa
- Nettovelka 297,1 (273,4) miljoonaa euroa ja nettovelka/EBITDA 1,8x (1,6x)

(Sulkeissa olevat luvut viittaavat edeltävän tilikauden vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin ole mainittu.)

RAMIRENTIN NÄKYMÄT VUODELLE 2015 ENNALLAAN

Ramirent arvioi markkinatilanteen pysyvän vaihtelevana vuonna 2015. Markkinatilanteen arvioidaan olevan haasteellinen erityisesti Suomen ja Norjan markkinoilla. Arvioimme vuoden 2015 liikevaihdon ja EBITA-liiketulosprosentin olevan paikallisissa valuutoissa vuoden 2014 tasolla.

KEHITYS 4–6/2015 ja 1–6/2015

AVAINLUVUT	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
(milj. EUR)							
Liikevaihto	159,4	151,8	5,0 %	300,0	289,3	3,7 %	613,5
Käyttökate (EBITDA)	46,0	42,2	9,0 %	74,6	73,9	1,0 %	167,9
Osuus liikevaihdosta, %	28,9 %	27,8 %		24,9 %	25,5 %		27,4 %
EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä	17,2	16,2		21,3	23,3		71,5
Osuus liikevaihdosta, %	10,8 %	10,7 %		7,1 %	8,0 %		11,7 %
EBITA-liiketulos	21,0	16,2	30,2 %	25,2	23,3	8,1 %	65,8
Osuus liikevaihdosta, %	13,2 %	10,7 %		8,4 %	8,0 %		10,7 %
Liiketulos (EBIT)	18,8	14,2	31,9 %	20,7	19,6	5,7 %	58,1
Osuus liikevaihdosta, %	11,8 %	9,4 %		6,9 %	6,8 %		9,5 %
Tulos ennen veroja (EBT)	16,7	9,1	82,1 %	16,4	12,4	32,9 %	42,5
Osuus liikevaihdosta, %	10,4 %	6,0 %		5,5 %	4,3 %		6,9 %
Emoyhtiön omistajille kuuluva katsauskauden tulos	13,2	7,1	84,2 %	13,1	9,7	35,4 %	32,6
Tulos/osake, EUR (laimentamaton ja laimennettu)	0,12	0,07	84,2 %	0,12	0,09	35,3 %	0,30
Bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin	46,8	78,3	−40,2 %	65,0	101,8	−36,2 %	144,6
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	29,4 %	51,6 %		21,7 %	35,2 %		23,6 %
Rahavirta investointien jälkeen	−22,3	−19,4	−15,0 %	−21,4	−24,5	12,6 %	21,8
Sijoitettu pääoma kauden lopussa				602,4	610,5	−1,3 %	555,2
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %[1)]				12,3 %	11,9 %		12,2 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %[1)]				11,5 %	12,1 %		9,4 %
Nettovelka				297,1	273,4	8,7 %	227,1
Nettovelka/EBITDA[1)]				1,8x	1,6x	11,0 %	1,4x
Nettovelkaantumisaste, %				97,9 %	84,2 %		69,9 %
Omavaraisuusaste, %				39,0 %	40,3 %		43,7 %
Henkilöstö kauden lopussa				2 682	2 651	1,2 %	2 576

1) Rullaava 12 kuukautta

RAMIRENT LYHYESTI

Ramirent on johtava konevuokrauskonserni, joka yhdistää parhaat koneet, palvelut ja osaamisen vuokrausratkaisuiksi jotka yksinkertaistavat asiakkaiden liiketoimintaa. Ramirent palvelee laajaa asiakaskuntaa, kuten rakentamista, teollisuutta, palvelusektoria, julkista sektoria ja kotitalouksia. Ramirent keskittyy Itämeren alueen markkinoilla Pohjoismaihin sekä Keski- ja Itä-Eurooppaan. Vuonna 2014 Ramirent-konsernin liikevaihto oli 614 miljoonaa euroa. Konsernilla on 2 682 työntekijää 295 toimipaikassa yhteensä kymmenessä maassa. Ramirent on listattu NASDAQ Helsingissä (RMR1V). Ramirent – More Than Machines™.

MAGNUS ROSÉN,
RAMIRENTIN TOIMITUSJOHTAJA:

”Toisen neljänneksen kehitys vastasi kaiken kaikkiaan odotuksiamme. Ramirentin toisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 5,0 % 159,4 miljoonaan euroon. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna neljänneksen liikevaihdon kasvu oli 6,9 %. Toisen neljänneksen liikevaihto kasvoi kaikissa segmenteissä Norjaa lukuun ottamatta. Liikevaihtoa paransi kysynnän elpyminen neljänneksen loppua kohti. Heikomman ensimmäisen neljänneksen jälkeen konsernin EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä kasvoi hieman 17,2 (16,2) miljoonaan euroon. EBITA-liiketulosprosentti oli 10,8 % (10,7 %) toisella neljänneksellä ja 7,1 % (8,0 %) ensimmäisellä vuosipuoliskolla. EBITA-liiketulosta vahvistivat toimipistemyynnin kasvu, hyvä kehitys ratkaisuliiketoiminnan projekteissa sekä onnistunut kiinteiden kustannusten hallinta. Säilytämme fokuksemme edelleen kannattavuustason parantamisessa. Tehostamisohjelmamme ja työ NextRamirent-kehitysohjelman puitteissa etenivät toisella neljänneksellä. Jatkoimme ratkaisuliiketoiminnan tarjonnan ja lisäarvopalveluiden kehittämistä vahvistaaksemme erottautumistamme markkinoilla. Allekirjoitimme myös aiesopimuksen NCC Roadsin kanssa tutkiaksemme mahdollisuuksia laajentaa yhteistyötä tie- ja liikenneturvallisuuden alueilla. Jatkoimme myös määrätietoista työtä yhteisen liiketoimintamallin kehittämiseksi, minkä tavoitteena on lisätä tehokkuutta ja harmonisoida toimintamallejamme. Liiketoiminnan kehitystä tukivat tehokkuustoimenpiteet kuten huolto- ja kunnossapitotoimintojen keskittäminen, tuottamattoman kaluston vähentäminen ja yhteisen taloushallinnon palvelukeskuksen käyttöönotto. Lisäksi jatkoimme hinnoittelukäytäntöjen kehittämistä ja kapasiteetin käyttöasteen vahvistamista kehittämällä toimitusketjumme tuottavuutta. Kuten olemme aikaisemmin kertoneet, odotamme kannattavuuden paranemisen tapahtuvan tehokkuustoimenpiteiden johdosta vuonna 2016 ja siitä eteenpäin.

Liikevaihdon kasvu kiihtyi Ruotsissa rakentamisen korkean aktiviteetin myötä ja kannattavuutemme parani suurten ratkaisuliiketoiminnan projektien edistyttyä. Liiketoiminnan aktiviteettitaso piristyi Tanskassa ja kustannusleikkaustoimenpiteet alkoivat tuottaa tuloksia. Europe Central -segmentissä liikevaihto elpyi lisääntyneen teiden rakentamisen, teollisuusrakentamisen ja erityisesti Puolan voimalaitosprojektien ansiosta. Europe East -segmentissä vahva tuloksenteko jatkui Baltian maiden vakaiden rakentamismarkkinoiden tukemana.

Norjassa liiketoimintamme kehittyi heikommin verrattuna edelliseen vuoteen talonrakentamisen hitaan kasvun ja öljy- ja kaasusektorin heikon kysynnän takia. Vaisu kysyntä Suomen markkinoilla jatkui lukuun ottamatta Etelä-Suomea, jossa kasvua tukivat meneillään olevat rakennusprojektit.

Kysyntä lähti vahvistumaan neljänneksen loppua lähestyttäessä ja odotamme kokonaiskysynnän kasvavan Ruotsissa, Tanskassa, Europe East –segmentissä sekä Europe Central –segmentissä vuoden 2015 toisella puoliskolla. Arvioimme markkinatilanteen jatkuvan edelleen haasteellisena Suomessa ja Norjassa.

Ramirent on kehittymässä tuotteisiin perustuvasta yhtiöstä ratkaisuja ja osaamista painottavaksi toimijaksi, jonka tavoitteena on tarjota asiakkaille ainutlaatuinen asiakaskokemus. Saavuttaaksemme tämän jatkamme sitoutunutta työtä kestävän kannattavan kasvun tavoittelussa, lisäämme erottautumistamme kehittämällä täydentäviä palveluita asiakkaillemme ja tehostamamme edelleen toimintojen tuottavuutta. Näin luomme vahvan perustan kilpailukyvylle tulevaisuudessa.”

MARKKINAKATSAUS
TAMMI–KESÄKUU 2015

Markkinatilanne Suomen konevuokrausmarkkinoilla oli vahva Etelä-Suomessa, mutta haastavat markkinaolosuhteet jatkuivat muualla Suomessa pääasiassa alhaisen rakentamisen aktiviteetin seurauksena. Markkinatilanne Ruotsin konevuokrausmarkkinoilla säilyi vahvana toisella neljänneksellä suurten meneillään olevien rakennusprojektien ja rakentamisen sektoreiden korkean aktiviteetin vauhdittamana. Haastavat konevuokrauksen markkinaolosuhteet jatkuivat Norjassa toisella neljänneksellä johtuen erityisesti infrarakentamisen ulkopuolisen markkinan alhaisemmasta aktiviteetista ja epävarmuudesta öljy- ja kaasuteollisuudessa. Lisääntynyt rakentamisen ja teollisuuden aktiviteetti Tanskassa tuki markkinoiden elpymistä, vaikka hintakilpailu markkinoilla pysyi voimakkaana. Kokonaiskysyntä Baltian maissa säilyi vakaana ja sitä tuki talonrakentamisen tasainen aktiviteetti. Europe Central -segmentissä markkinatilanne oli suotuisa infrarakentamisen ja teollisuusrakentamisen kasvun myötä. Korkea epävarmuus jatkui Fortrentin markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa johtuen pitkittyneestä Ukrainan kriisistä.

LIIKEVAIHTO
4–6/2015

Ramirent-konsernin toisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 5,0 % ja oli 159,4 (151,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna konsernin liikevaihto kasvoi 6,9 % vuoden toisella neljänneksellä.

Toisen neljänneksen liikevaihto kasvoi Suomessa 1,0 %, Ruotsissa 16,6 % Tanskassa 17,2 %, Europe East -segmentissä 4,1 % ja Europe Central -segmentissä 2,7 %. Toisen neljänneksen liikevaihto laski Norjassa 8,4 % verrattuna edelliseen vuoteen.

1–6/2015

Ramirent-konsernin tammi–kesäkuun liikevaihto kasvoi 3,7 % ja oli 300,0 (289,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihto kasvoi 6,2 %. Konsernin rullaava 12 kuukauden liikevaihto oli 624,2 (623,0), kasvaen 0,2 % tai 2,7 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuoden 2015 ensimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihto kasvoi Suomessa 1,1 %, Ruotsissa 14,6 %, Tanskassa 7,2 % ja Europe East -segmentissä 4,9 %. Liikevaihto laski Norjassa 8,6 % ja Europe Central -segmentissä 1,8 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma vuoden 2015 ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli seuraava: Ruotsin osuus konsernin liikevaihdosta oli 35,8 % (32,4 %), Suomen osuus 23,7 % (24,3 %), Norjan osuus 20,6 % (23,3 %), ja Tanskan osuus 6,6 % (6,4 %). Europe East -segmentin osuus konsernin liikevaihdosta oli 5,0 % (5,0 %) ja Europe Central -segmentin osuus 8,2 % (8,7 %).

Segmenttikohtainen liikevaihdon kehitys oli seuraava:

LIIKEVAIHTO (milj. EUR)	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
SUOMI	39,4	39,0	1,0 %	71,5	70,6	1,1 %	152,8
RUOTSI	56,8	48,7	16,6 %	107,8	94,1	14,6 %	201,0
NORJA	31,0	33,8	−8,4 %	62,0	67,8	−8,6 %	135,7
TANSKA	10,6	9,1	17,2 %	20,0	18,7	7,2 %	39,4
EUROPE EAST	8,5	8,2	4,1 %	15,1	14,4	4,9 %	33,9
EUROPE CENTRAL	13,7	13,3	2,7 %	24,7	25,2	−1,8 %	53,2
Segmenttien välisen liikevaihdon eliminointi	−0,6	−0,4		−1,0	−1,5		−2,4
LIIKEVAIHTO, YHTEENSÄ	159,4	151,8	5,0 %	300,0	289,3	3,7 %	613,5

TULOS
4–6/2015

Ramirent-konsernin toisen neljänneksen käyttökate (EBITDA) kasvoi 9,0 % verrattuna edelliseen vuoteen ja oli 46,0 (42,2) miljoonaa euroa. EBITDA-marginaali oli 28,9 % (27,8 %) liikevaihdosta. Luottotappiot ja

luottotappiovarausten muutokset olivat −1,2 (0,0) miljoonaa euroa.

Poistot laskivat 27,3 (28,0) miljoonaan euroon toisella neljänneksellä.

Toisella neljänneksellä konsernin EBITA-liiketulos parani 30,2 % ja oli 21,0 (16,2) miljoonaa euroa eli 13,2 % (10,7 %) liikevaihdosta. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 17,2 (16,2) miljoonaa euroa eli 10,8 % (10,7 %) liikevaihdosta. Vuonna 2014 hankitun sääsuoja- ja telineyhtiö DCC:n yritysostoon liittyvä lisäkauppahinnan suorittaminen johti 3,8 miljoonan euron kertaluonteiseen tuottoon toisella neljänneksellä. Kertaluonteinen tuotto sisältyy Ruotsi-segmenttiin.

Toisen neljänneksen EBIT-liiketulos oli 18,8 (14,2) miljoonaa euroa eli 11,8 % (9,4 %) liikevaihdosta. Nettorahoituserät olivat −2,1 (−5,1) miljoonaa euroa ja niihin sisältyi valuuttakurssieroja 0,6 (−1,4) miljoonaa euroa.

Toisen neljänneksen emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos parani 84,2 % ja oli 13,2 (7,1) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos kasvoi myös 84,2 % ja oli 0,12 (0,07) euroa.

1–6/2015

Ramirent-konsernin tammi–kesäkuun käyttökate (EBITDA) kasvoi 1,0 % verrattuna edelliseen vuoteen ja oli 74,6 (73,9) miljoonaa euroa. EBITDA-marginaali oli 24,9 % (25,5 %) liikevaihdosta. Luottotappiot ja luottotappiovarausten muutokset olivat −2,1 (−1,5) miljoonaa euroa.

Poistot olivat hieman vertailuvuotta alhaisemmat ja olivat 53,9 (54,3) miljoonaa euroa.

Konsernin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos kasvoi 8,1 % ja oli 25,2 (23,3) miljoonaa euroa eli 8,4 % (8,0 %) liikevaihdosta.

Tammi–kesäkuun EBIT-liiketulos oli 20,7 (19,6) miljoonaa euroa eli 6,9 % (6,8 %) liikevaihdosta.

Nettorahoituserät olivat −4,3 (−7,2) miljoonaa euroa ja niihin sisältyi valuuttakurssieroja 1,1 (−0,6) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos ennen veroja oli 16,4 (12,4) miljoonaa euroa. Tuloverojen määrä oli −3,4 (−2,8) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuun 2015 efektiivinen veroaste laski 20,4 %:iin (22,7 %) pääosin sääsuoja- ja telineyhtiö DCC:n lisäkauppahinnan suorittamisen yhteydessä kirjatun verovapaan kertaluonteisen tuoton vaikutuksesta. Tammi–kesäkuun 2015 emoyhtiön omistajille kuuluva katsauskauden tulos parani edellisvuodesta ja oli 13,1 (9,7) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos kasvoi 35,3 % ja oli 0,12 (0,09) euroa.

Rullaava 12 kuukauden sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 12,3 % (11,9 %) ja oman pääoman tuotto (ROE) oli 11,5 % (12,1 %). Osakekohtainen oma pääoma oli 2,81 (3,00) euroa katsauskauden lopussa.

Ramirent on julkistanut vuoden 2015 ensimmäiseltä neljännekseltä lähtien sitoutuneen pääoman tuottoluvut (ROCE, %) ja sitoutuneen pääoman miljoonissa euroissa segmenteittäin. Segmenttien sitoutuneen pääoman tuottoluvut (ROCE, %) ja sitoutunut pääoma on esitelty segmenttien kehitystä kuvaavissa taulukoissa alkaen sivulta 9.

Segmenttikohtaiset EBITA-liiketulokset on esitetty alla:

EBITA-liiketulos (milj. EUR ja osuus liikevaihdosta)	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
SUOMI	4,5	6,0	−25,7 %	5,3	8,9	−41,1 %	20,8
Osuus liikevaihdosta, %	11,3 %	15,4 %		7,4 %	12,7 %		13,6 %
RUOTSI	12,1	6,7	80,7 %	17,2	10,9	57,9 %	29,4
Osuus liikevaihdosta, %	21,4 %	13,8 %		16,0 %	11,6 %		14,6 %
NORJA	2,9	4,2	−31,3 %	3,9	6,8	−42,5 %	14,0
Osuus liikevaihdosta, %	9,4 %	12,5 %		6,3 %	10,0 %		10,3 %
TANSKA	0,3	−1,7	n/a	−1,1	−2,9	62,0 %	−3,9
Osuus liikevaihdosta, %	2,8 %	−19,1 %		−5,4 %	−15,3 %		−10,0 %
EUROPE EAST	1,7	1,0	76,7 %	1,9	0,9	113,6 %	6,7
Osuus liikevaihdosta, %	20,4 %	12,1 %		12,4 %	6,1 %		19,6 %
EUROPE CENTRAL	0,9	0,8	9,7 %	0,3	−0,4	n/a	1,7
Osuus liikevaihdosta, %	6,2 %	5,8 %		1,2 %	−1,7 %		3,2 %
Segmenteille kohdistamattomat erät	−1,4	−0,8		−2,3	−1,0		−2,8
KONSERNIN EBITA-liiketulos	21,0	16,2	30,2 %	25,2	23,3	8,1 %	65,8
Osuus liikevaihdosta, %	13,2 %	10,7 %		8,4 %	8,0 %		10,7 %

Kertaluonteiset erät, joilla vaikutus EBITA-liiketulokseen (milj. EUR)	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
SUOMI	–	–	–	–	−1,5[2)]
RUOTSI	3,8[1)]	–	3,8[1)]	–	−0,7[3)]
NORJA	–	–	–	–	−2,2[4)]
TANSKA	–	–	–	–	−0,1[5)]
EUROPE EAST	–	–	–	–	–
EUROPE CENTRAL	–	–	–	–	−1,1[6)]
Segmenteille kohdistamattomat erät	–	–	–	–	–
Yhteensä	3,8	–	3,8	–	−5,7

1) Lisäkauppahinnan suorittaminen sääsuoja- ja telineyhtiö DCC:n hankinnasta aiheutti 3,8 miljoonan euron kertaluonteisen tuoton vuoden 2015 toiselle neljännekselle.
2) Sisältää 1,5 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.
3) Sisältää 0,7 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.
4) Sisältää 2,2 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden 2014 toiselle puoliskolle.
5) Sisältää 0,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.
6) Sisältää 1,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.

EBITA ilman kertaluonteisia eriä (milj. EUR ja osuus liikevaihdosta)	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
SUOMI	4,5	6,0	−25,7 %	5,3	8,9	−41,1 %	22,3
Osuus liikevaihdosta, %	11,3 %	15,4 %		7,4 %	12,7 %		14,6 %
RUOTSI	8,3	6,7	23,5 %	13,4	10,9	22,7 %	30,1
Osuus liikevaihdosta, %	14,6 %	13,8 %		12,4 %	11,6 %		14,9 %
NORJA	2,9	4,2	−31,3 %	3,9	6,8	−42,5 %	16,2
Osuus liikevaihdosta, %	9,4 %	12,5 %		6,3 %	10,0 %		11,9 %
TANSKA	0,3	−1,7	n/a	−1,1	−2,9	62,0 %	−3,8
Osuus liikevaihdosta, %	2,8 %	−19,1 %		−5,4 %	−15,3 %		−9,6 %
EUROPE EAST	1,7	1,0	76,7 %	1,9	0,9	113,6 %	6,7
Osuus liikevaihdosta, %	20,4 %	12,1 %		12,4 %	6,1 %		19,6 %
EUROPE CENTRAL	0,9	0,8	9,7 %	0,3	−0,4	n/a	2,8
Osuus liikevaihdosta, %	6,2 %	5,8 %		1,2 %	−1,7 %		5,3 %
Segmenteille kohdistamattomat erät	−1,4	−0,8		−2,3	−1,0		−2,8
Konsernin EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä	17,2	16,2	6,4 %	21,3	23,3	−8,4 %	71,5
Osuus liikevaihdosta, %	10,8 %	10,7 %		7,1 %	8,0 %		11,7 %

INVESTOINNIT JA RAHAVIRRAT
4–6/2015

Ramirent-konsernin toisen neljänneksen bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 46,8 (78,3) miljoonaa euroa, joista 0,0 (46,0) miljoonaa euroa liittyi yritysostoihin. Joidenkin yrityshankintojen yhteydessä Ramirent on tehnyt sopimuksen ehdollisen lisäkauppahinnan maksamisesta myyjälle. Arvioidut lisäkauppahinnat sisältyvät bruttoinvestointeihin.

Investoinnit koneisiin ja laitteisiin olivat yhteensä 44,5 (50,1) miljoonaa euroa.

Aineellisten pitkäaikaisten varojen vähennykset olivat myyntiarvoltaan 4,8 (13,8) miljoonaa euroa, josta vuokrakoneiden ja laitteiden osuus oli 4,7 (5,8) miljoonaa euroa. Myytyjen pitkäaikaisten varojen tasearvo oli 1,7 (9,4) miljoonaa euroa, josta 1,7 (2,5) miljoonaa euroa kohdistui vuokrakoneisiin ja laitteisiin.

Konsernin toisen neljänneksen liiketoiminnan rahavirta laski 29,1 (39,8) miljoonaan euroon, mistä käyttöpääoman muutos oli −5,4 (2,0) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli −51,4 (−59,2) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli −22,3 (−19,4) miljoonaan euroon. Toisen neljänneksen rahavirtaan investointien jälkeen vaikutti sääsuoja- ja telineyhtiö DCC:n hankinnan lisäkauppahinnan suorittaminen.

1–6/2015

Ramirent-konsernin tammi–kesäkuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 65,0 (101,8) miljoonaa euroa, joista 0,0 (46,0) miljoonaa euroa liittyi yritysostoihin. Investoinnit koneisiin ja laitteisiin olivat yhteensä 60,4 (72,1) miljoonaa euroa.

Aineellisten pitkäaikaisten varojen vähennykset olivat myyntiarvoltaan 10,1 (19,5) miljoonaa euroa, josta vuokrakoneiden ja laitteiden osuus oli 9,9 (11,3) miljoonaa euroa. Myytyjen pitkäaikaisten varojen tasearvo oli 3,9 (11,9) miljoonaa euroa, josta 3,6 (5,0) miljoonaa euroa kohdistui vuokrakoneisiin ja laitteisiin.

Konsernin ensimmäisen vuosipuoliskon liiketoiminnan rahavirta laski 47,4 (51,1) miljoonaan euroon, mistä käyttöpääoman muutos oli −8,3 (20,9) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli −68,8 (−75,6) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen parani 12,6 % −21,4 (−24,5) miljoonaan euroon.

Vuokrauskalustoon kohdistuvien investointisitoumusten määrä toisen neljänneksen lopussa oli 25,2 (17,0) miljoonaa euroa.

Ramirent maksoi 10.4.2015 osakkeenomistajille yhteensä 43,1 (39,9) miljoonan euroa osinkoina. Vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla ei ostettu omia osakkeita.

TALOUDELLINEN ASEMA

Kesäkuun 2015 lopussa korollinen vieras pääoma oli 298,8 (285,7) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen lopussa nettovelan määrä oli 297,1 (273,4) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste nousi 97,9 %:iin (84,2 %). Rullaava 12 kuukauden nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) oli 1,8x (1,6x) kesäkuun lopussa 2015.

Ramirentillä oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä kesäkuun lopussa 2015 yhteensä 118,1 (140,6) miljoonan euron arvosta. Lainasalkun keski-määräinen korko kesäkuun lopussa oli 2,1 % (2,4 %). Lainasalkun keskimääräinen korko sisältäen korkosuojaukset oli 2,4 % (2,9 %) toisen neljänneksen lopussa. Ramirentillä on sitovia pitkäaikaisia lainajärjestelyitä yhteensä 415,0 miljoonan euron arvosta.

Taseen loppusumma kesäkuun 2015 lopussa oli 779,4 (805,7) miljoona euroa, josta aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvo oli 420,5 (438,8) miljoonaa euroa. Konsernin emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 303,2 (323,6) miljoonaa euroa ja konsernin omavaraisuusaste oli 39,0 % (40,3 %).

Taseen ulkopuoliset leasing-vuokravastuut olivat toisen neljänneksen lopussa yhteensä 73,0 (86,2) miljoonaa euroa, joista 0,7 (1,1) miljoonaa euroa kohdistui vuokrauskalustoon.

HENKILÖSTÖ

Ramirent-konsernin henkilöstömäärä (FTE) oli kesäkuun 2015 lopussa 2 682 (2 651). Henkilöstön maantieteellinen jakauma toisen neljänneksen lopussa oli seuraava: 482 (532) työntekijää Suomessa, 776 (764) työntekijää Ruotsissa, 413 (449) työntekijää Norjassa, 151 (136) työntekijää Tanskassa, 257 (233) työntekijää Europe East -segmentissä ja 489 (482) työntekijää Europe Central -segmentissä. Ydinliiketoimintoihin kuulumattomien toimintojen ulkoistukset ja uudelleenjärjestelyt vähensivät työntekijöiden lukumäärää Suomessa ja Norjassa verrattuna edelliseen vuoteen. Ruotsissa henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2014 toteutetuista yritysostoista johtuen, mutta samalla organisaation virtaviivaistamista jatkettiin edelleen. Konsernihallinnon henkilöstömäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna Viroon perustetun yhteisen palvelukeskuksen myötä.

HENKILÖSTÖ JA TOIMIPISTEET	Henkilöstö (FTE) 30.6.2015	Henkilöstö (FTE) 30.6.2014	Toimipisteet 30.6.2015	Toimipisteet 30.6.2014
SUOMI	482	532	59	68
RUOTSI	776	764	80	74
NORJA	413	449	43	43
TANSKA	151	136	15	16
EUROPE EAST	257	233	43	42
EUROPE CENTRAL	489	482	55	58
Konsernihallinto ja palvelut[1)]	115[2)]	55[1)]	–	–
YHTEENSÄ	2 682	2 651	295	301

1) Sisältää 18 työntekijää Safety Solutions Jonsereds AB:ssa, joita ei ole allokoitu millekään liiketoimintasegmentille kauden aikana
2) Sisältää henkilöstön yhteisessä palvelukeskuksessa (Ramirent Shared Services AS)

LIIKETOIMINNAN LAAJENTAMINEN, YRITYSOSTOT JA YRITYSMYYNNIT

Ramirent ja Zeppelin Rental julkistivat 12.1.2015, että yhteisyritys Fehmarnbelt Solutions Service A/S:n perustaminen on saatettu onnistuneesti päätökseen. Perustamalla yhteisyrityksen kaksi Euroopan johtavaa konevuokraus- ja rakennustyömaa-ratkaisujen toimittajaa yhdistävät resurssinsa ja osaamisensa Fehmarbeltin tunneliprojektia varten. Fehmarnbelt Fixed Link (Saksan ja Tanskan välillä) tulee olemaan valmistuessaan maailman pisin vedenalainen maantie- ja rautatietunneli. Projekti on viivästynyt ja sen arvioidaan alkavan vuonna 2016 ja jatkuvan aina vuoteen 2022. Rakennusprojektin arvioitu kokonaisarvo on 6,2 miljardia euroa, josta konevuokrauksen osuus on tyypillisesti noin 1−3 %.

Toisella neljänneksellä Ramirent lisäsi omistusosuuttaan Safety Solutions Jonseredissa 50,1 %:sta 72,6 %:iin.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla Ramirent avasi yhteisen taloushallinnon palvelukeskuksen Tallinnassa Virossa. Ramirent Oyj omistaa 100 % Ramirent Shared Services AS:n osakkeista. Palvelukeskus mahdollistaa taloushallinnon palveluiden tehokkaan tuotannon ja synergiaetujen saavuttamisen prosessien yhdenmukaistamisen myötä Ramirentin strategian mukaisesti. Lisäksi tavoitteenamme on yhteisen liiketoimintamallin hyödyntäminen ja muun taloushallinnon painopisteen suuntaaminen sekä controlling-toimintoihin että asiakasrajapinnan toimimisen tukemiseen.

KEHITYSOHJELMAT

Ramirent aloitti vuonna 2014 uuden strategisen NextRamirent-kehitysohjelman, jolla tavoitellaan ainutlaatuisen asiakaskokemuksen vahvistamista ja kilpailijoista erottautumista. NextRamirent-kehitys-ohjelman tavoitteena on luoda Ramirentista proaktiivisempi, osaavampi, vastuullisempi, turvallisempi ja ympäristöystävällisempi sekä tehokkaampi kaikissa toiminnoissa.

Tehokkuustoimenpiteiden täytäntöönpano jatkui toisella neljänneksellä kaikissa segmenteissä. Toimenpiteisiin kuuluivat integroitujen palvelu-ratkaisuiden, yhteisen Ramirent-toimintamallin, hinnoittelun, toimipisteverkoston, kaluston käyttöasteen ja hankintatoimen kehittäminen. Määriteltyjen tehokkuustoimenpiteiden on suunniteltu tuottavan konsernille 17 % EBITA-liiketuloksen.

KEHITYS SEGMENTEITTÄIN

SUOMI

AVAINLUVUT	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
(milj. EUR)							
Liikevaihto	39,4	39,0	1,0 %	71,5	70,6	1,1 %	152,8
EBITA	4,5	6,0	−25,7 %	5,3	8,9	−41,1 %	20,8[1)]
Osuus liikevaihdosta, %	11,3 %	15,4 %		7,4 %	12,7 %		13,6 %[1)]
Investoinnit	9,9	22,3	−55,6 %	14,0	26,5	−47,1 %	35,8
Sitoutunut pääoma				117,2	127,0	−7,7 %	124,4
ROCE (%)[2)]				12,9 %	19,9 %		15,6 %
Henkilöstö (FTE)				482	532	−9,4 %	497
Toimipisteet				59	68	−13,2 %	66

1) EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 22,3 miljoonaa euroa eli 14,6 % liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 1,5 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.
2) Rullaava 12 kk

Liikevaihto
4–6/2015

Ramirentin toisen neljänneksen liikevaihto Suomessa kasvoi 1,0 % 39,4 (39,0) miljoonaan euroon. Kysyntä Suomen markkinoilla oli vaisua lukuun ottamatta Etelä-Suomea, jossa konevuokrauksen kysyntää tuki hyvä rakentamisen aktiviteetti. Edellisvuotta alhaisemmalla käytettyjen koneiden ja laitteiden myynnillä oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

1–6/2015

Ramirentin tammi–kesäkuun liikevaihto Suomessa kasvoi 1,1 % ja oli 71,5 (70,6) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa tuki suotuisa kysyntä pienissä ja

keskisuurissa projekteissa erityisesti Etelä-Suomessa vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla. Markkinoiden aktiviteetti oli alhaista Suomen muissa osissa. Venäjän talouteen liittyvä epävarmuus haittasi konevuokrauksen aktiviteettia erityisesti Suomen itäosissa. Kaluston huollon ja kunnossapidon keskittäminen paransi vuokrauskaluston saatavuutta vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla.

Kannattavuus

4–6/2015

Ramirentin toisen neljänneksen EBITA-liiketulos Suomessa laski 25,7 % edellisvuodesta ja oli 4,5 (6,0) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 11,3 % (15,4 %) liikevaihdosta. Kannattavuutta heikensi palvelumyynnin osuuden kasvu liikevaihdossa ja telineliiketoiminnan suurempi osuus liikevaihdosta verrattuna edelliseen vuoteen. Hintapaine ja heikko kysyntä vaikuttivat myös negatiivisesti EBITA-liiketulokseen. Ramirent jatkoi toimipisteverkoston optimointia ja sopeuttamista nykyiseen markkinaympäristöön sulkemalla neljänneksen aikana kolme toimipistettä. Toisen neljänneksen lopussa Suomessa oli 59 (68) toimipistettä. Toisen neljänneksen rullaava 12 kuukauden sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) Suomessa oli 12,9 % (19,9 %). ROCE:en vaikuttivat negatiivisesti alhaisemmat katetasot sekä toimintojen uudelleenjärjestelyt vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä.

1–6/2015

Ramirentin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos Suomessa laski edellisvuodesta 41,1 % ja oli 5,3 (8,9) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 7,4 % (12,7 %) liikevaihdosta. Suuri pienten ja keskisuurten projektien määrä ja niistä syntyneiden käsittely- ja toimituskulujen kasvu sekä sisäiset kehitystoimenpiteet rasittivat kannattavuutta. Tilapäisten lomautusten ansiosta saavutetut kustannussäästöt vaikuttivat positiivisesti vertailukauden tulokseen. Lomautuksia ei enää toteutettu vuonna 2015. Ramirent sopi työntekijäliiton kanssa työaikojen joustamisesta ja lomien suunnittelusta niin, että ne sopivat paremmin liiketoiminnan kausivaihteluihin.

Markkinoiden näkymät 2015

Ramirent odottaa konevuokrausmarkkinoiden pysyvän haastavina Suomessa vuoden 2015 toisella puoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2015 julkaiseman suhdanne-ennusteen mukaan rakentamisen markkinoiden arvioidaan pysyvän ennallaan vuonna 2015. Korjausrakentamisessa kysynnän arvioidaan kasvavan ikääntyvän asuntokannan ja korjausrakentamiseen osoitettujen valtion tukien ansiosta. Heikon markkinatilanteen odotetaan jatkuvan uudisrakentamisen sektorilla erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Konevuokrauksen kysyntää tukevat toimitilarakentamisen sektorilla tiettyjen suurten kauppakeskus- ja teollisuusprojektien aloitukset. Uusi hallitus suunnittelee kasvattavansa infrahankkeisiin suunnattuja varoja piristääkseen pysähtynyttä taloutta vuoden 2015 toisella puoliskolla. Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) odottaa, että teollisuuden vuotuiset investoinnit kasvavat sekä tehdasteollisuudessa että energiasektorilla vuonna 2015.

RUOTSI

AVAINLUVUT	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
(milj. EUR)							
Liikevaihto	56,8	48,7	16,6 %	107,8	94,1	14,6 %	201,0
EBITA	12,1[2)]	6,7	80,7 %	17,2[2)]	10,9	57,9 %	29,4[1)]
Osuus liikevaihdosta, %	21,4 %[2)]	13,8 %		16,0 %[2)]	11,6 %		14,6 %[1)]
Investoinnit	18,4	35,9	−48,9 %	22,3	45,8	−51,3 %	67,3
Sitoutunut pääoma				187,7	167,5	12,0 %	155,0
ROCE (%)[3)]				17,9 %	16,7 %		16,9 %
Henkilöstö (FTE)				776	764	1,6 %	759
Toimipisteet				80	74	8,1 %	77

1) EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 30,1 miljoonaa euroa eli 14,9 % liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 0,7 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden neljännelle neljännekselle 2014.

2) EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 8,3 miljoonaa euroa eli 14,6 % liikevaihdosta huhti–kesäkuussa 2015 ja 13,4 miljoonaa euroa eli 12,4 % liikevaihdosta tammi–kesäkuussa 2015. Lisäkauppahinnan suorittaminen sääsuoja- ja telineyhtiö DCC:n hankinnasta aiheutti 3,8 miljoonan euron kertaluonteisen tuoton toisella neljänneksellä

3) Rullaava 12 kk

Liikevaihto
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen liikevaihto Ruotsissa kasvoi 16,6 % ja oli 56,8 (48,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 20,0 %. Vuoden toisella neljänneksellä liikevaihdon kasvuun vaikuttivat korkea rakentamisen aktiviteetti erityisesti Tukholman ja Göteborgin alueilla sekä hyvä edistyminen suurissa ratkaisuliiketoiminnan projekteissa. Kysyntä parani selvästi Länsi-Ruotsissa, kun taas Pohjois-Ruotsissa liikevaihto heikkeni suurten projektien vähäisyyden takia. Vakaa kysyntä teollisuuden asiakkaiden keskuudessa tuki liikevaihtoa toisella neljänneksellä.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun liikevaihto Ruotsissa kasvoi 14,6 % ja oli 107,8 (94,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 19,5 %. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihdon kasvua vauhdittivat ratkaisuliiketoiminnan uudet merkittävät projektialoitukset. Liikevaihdon kasvua tuki myös kasvava asunto- ja infrarakentaminen Tukholman ja Göteborgin alueilla. Etelä-Ruotsissa konevuokrauksen kysyntä parani suurissa kaupungeissa ja teollisuuden sektorilla. Vuonna 2014 toteutetut strategiset yritysostot vahvistivat liikevaihdon kasvua vuoden 2015 ensimmäisen puoliskolla. Ensimmäisellä neljänneksellä Ramirent allekirjoitti AMF Fastigheterin kanssa sopimuksen kokonaisratkaisuprojektin (koneet ja niihin liittyvät palvelut) toimittamisesta Urban Escape – hankkeeseen. Tukholmassa toteutettava projekti kestää aina vuoteen 2018 asti.

Kannattavuus
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen EBITA-liiketulos Ruotsissa kasvoi 80,7 % edellisvuodesta ja oli 12,1 (6,7) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 21,4 % (13,8 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulokseen vaikutti positiivisesti kertaluonteisiin eriin sisältynyt 3,8 miljoonan euron tuotto, joka liittyi sääsuoja- ja telineyhtiö DCC:n hankinnan lisäkauppahinnan suorittamiseen toisella neljänneksellä. EBITA-liiketulos Ruotsissa ilman kertaluoteisia eriä oli 8,3 (6,7) miljoonaa euroa tai 14,6 % (13,8 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulos parani ratkaisuliiketoiminnan ja toimipistemyynnin vahvan kasvun ansiosta. Paraneva kaluston käyttöaste ja korkeammat hintatasot tukivat kannattavuutta toisella neljänneksellä. Toisen neljänneksen rullaava 12 kuukauden sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) Ruotsissa oli 17,9 % (16,7 %). ROCE:en vaikuttivat positiivisesti korkeampi palveluiden osuus liikevaihdosta sekä parantuneet katetasot vuoden 2015 toisella neljänneksellä.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos Ruotsissa kasvoi 57,9 % edellisvuodesta ja oli 17,2 (10,9) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 16,0 % (11,6 %) liikevaihdosta. Kannattavuus vahvistui pääosin suurten ratkaisuliiketoiminnan projektien voimakkaan kasvun myötä. Palvelumyynnin korkeampi osuus liikevaihdosta ja uusien ratkaisuliiketoiminnan projektien aloituskustannukset heikensivät EBITA-liiketulosprosenttia ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Markkinoiden näkymät 2015
Ramirent odottaa konevuokrauksen kysynnän pysyvän suotuisana Ruotsissa vuonna 2015 rakentamisen korkean aktiviteetin johdosta. Euroconstructin kesäkuussa 2015 julkaiseman suhdanne-ennusteen mukaan rakentamisen markkinoiden arvioidaan kasvavan Ruotsissa 5,0 % vuonna 2015. Markkinatilanne on vahva erityisesti monissa Ruotsin suurimmista kaupungeista. Uusien asuntojen aloitusten arvioidaan pysyvän korkealla tasolla jatkuvan asuntopulan takia. Toimitilarakentamisen arvioidaan kasvavan toimistojen ja kaupan alan rakentamisen kasvun myötä. Hallituksen vuonna 2014 hyväksymä liikenneinfraohjelma tulee vauhdittamaan infrarakentamisen aktiviteettia erityisesti Tukholman ja Göteborgin alueilla myös vuoden toisella puoliskolla. Korjausrakentamisen odotetaan lisääntyvän myös vuonna 2015 kiinteistökannan jatkuvan kasvun ja ikääntymisen seurauksesta. Konevuokrauksen kysynnän arvioidaan pysyvän melko vakaana Ruotsin teollisuussektorilla.

NORJA

AVAINLUVUT	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
(milj. EUR)							
Liikevaihto	31,0	33,8	−8,4 %	62,0	67,8	−8,6 %	135,7
EBITA	2,9	4,2	−31,3 %	3,9	6,8	−42,5 %	14,0[1)]
Osuus liikevaihdosta, %	9,4 %	12,5 %		6,3 %	10,0 %		10,3 %[1)]
Investoinnit	4,5	4,8	−6,6 %	7,0	9,7	−27,3 %	14,2
Sitoutunut pääoma				134,1	138,9	−3,5 %	125,5
ROCE (%)[2)]				6,7 %	9,5 %		9,2 %
Henkilöstö (FTE)				413	449	−8,2 %	388
Toimipisteet				43	43	–	43

1) EBITA-liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 16,2 miljoonaa euroa eli 11,9 % liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 2,2 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka kirjattiin vuoden 2014 toiselle puoliskolle.
2) Rullaava 12 kk

Liikevaihto
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen liikevaihto Norjassa laski 8,4 % ja oli 31,0 (33,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 4,4 %. Liikevaihtoon vaikutti alhaisempi kysyntä talonrakentamisen sektorilla, mitä ei kompensoinut kysyntä infrarakentamisen sektorilla. Kysyntä öljy- ja kaasuteollisuudessa oli edelleen varovaista vuoden toisella neljänneksellä. Toimitettuaan öljy- ja kaasusektorille aiemmin lähinnä korkealuokkaisia väliaikaisia toimitiloja, Ramirent allekirjoitti neljän vuoden vuokraussopimuksen Statoilin kanssa nostimien vuokraamisesta Statoilin mantereella oleville laitoksille Norjassa.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun liikevaihto Norjassa laski 8,6 % ja oli 62,0 (67,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 4,5 %. Hidas vuoden alku erityisesti talonrakentamisen sektorilla vaikutti laskevasti liikevaihtoon. Käytettyjen koneiden ja laitteiden myynti laski selvästi verrattuna edelliseen vuoteen. Epävarmuuden jatkuminen öljy- ja kaasuteollisuudessa heikensi konevuokrauksen kysyntää Norjassa. Vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla ratkaisuliiketoiminnan myynti kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna uusien projektien aloitusten myötä.

Kannattavuus
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen EBITA-liiketulos Norjassa laski 31,3 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 2,9 (4,2) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 9,4 % (12,5 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulosta heikensivät pienentynyt liikevaihto sekä markkinoilla jatkunut hintapaine. Toisen neljänneksen rullaava 12 kuukauden sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) Norjassa oli 6,7 % (9,5 %). Alhaisemmat katetasot vaikuttivat negatiivisesti ROCE:en. Toimenpiteet kustannustehokkuuden parantamiseksi jatkuivat vuoden toisella neljänneksellä.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos Norjassa laski 42,5 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 3,9 (6,8) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 6,3 % (10,0 %) liikevaihdosta. Heikko aktiviteetti talonrakentamisen sektorilla lisäsi hintapainetta. EBITA-liiketulokseen vaikutti myös korkealuokkaisten väliaikaisten toimitilojen alhaisempi myynti loppuasiakkaille öljy- ja kaasuteollisuuden sektorilla. Huolto- ja kunnossapitotoimintojen uudelleenjärjestäminen lisäsi palvelu- ja kuljetuskustannuksia ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Markkinoiden näkymät 2015
Ramirent arvioi markkinatilanteen pysyvän haasteellisena Norjan konevuokrausmarkkinoilla vuonna 2015 johtuen makrotalouden epävarmuudesta yhdistettynä öljyn alhaiseen hintatasoon. Euroconstructin kesäkuussa 2015 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Norjan rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 2,6 % vuonna 2015. Hallituksen elvytystoimien arvioidaan tukevan infrarakentamista ja tie-, rata- ja metroprojektien odotetaan toimivan merkittävänä kasvun ajurina. Asuntorakentamisen arvioidaan pysyvän edellisvuoden tasolla vuonna 2015. Toimitilarakentamisen sektorilla odotetaan kasvua julkisen sektorin projektien tukemana. Korjausrakentamisen

odotetaan kasvavan vuonna 2015. Norjan tilastokeskuksen arvion mukaan öljy- ja kaasuteollisuuden investointien ennustetaan laskevan selvästi tänä vuonna.

TANSKA

AVAINLUVUT	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
(milj. EUR)							
Liikevaihto	10,6	9,1	17,2 %	20,0	18,7	7,2 %	39,4
EBITA	0,3	−1,7	n/a	−1,1	−2,9	62,0 %	−3,9[1)]
Osuus liikevaihdosta, %	2,8 %	−19,1 %		−5,4 %	−15,3 %		−10,0 %[1)]
Investoinnit	0,7	1,7	−60,4 %	1,6	1,7	−7,7 %	3,6
Sitoutunut pääoma				26,6	25,8	3,2 %	25,4
ROCE (%)[2)]				−9,0 %	−20,8 %		−14,9 %
Henkilöstö (FTE)				151	136	11,0 %	147
Toimipisteet				15	16	−6,3 %	16

1) EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli –3,8 miljoonaa euroa eli –9,6 % liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät 0,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka on kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.
2) Rullaava 12 kk

Liikevaihto
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen liikevaihto Tanskassa kasvoi 17,2 % tai 17,1 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna ja oli 10,6 (9,1) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat ratkaisuliiketoiminnan projektit pääasiassa julkisella sektorilla sekä vahva rakentamisen aktiviteetti Kööpenhaminan alueella. Ramirentin suoriutuminen Tanskan länsiosissa parani neljänneksen loppua lähestyttäessä korjaavien toimenpiteiden ansiosta.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun liikevaihto Tanskassa kasvoi 7,2 % tai 7,1 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna ja oli 20,0 (18,7) miljoonaa euroa. Konevuokrauksen kysyntä kehittyi suotuisasti Kööpenhaminan alueella. Erityisesti ensimmäisellä neljänneksellä toteutettiin korjaavia toimenpiteitä kannattavuuden parantamiseksi Länsi-Tanskassa. Hyvä kehitys useissa ratkaisuliiketoiminnan projekteissa tuki liikevaihtoa ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Tanskan konevuokrausmarkkinoiden kokonaiskysyntä piristyi kesäkauden alkaessa verrattuna edellisvuoden vastaavaan aikaan.

Kannattavuus
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen EBITA-liiketulos Tanskassa parani merkittävästi ja oli 0,3 (−1,7) miljoonaan euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 2,8 % (−19,1 %) liikevaihdosta. Toisen neljänneksen kannattavuus parani pääasiassa kasvaneen liikevaihdon ja parantuneen kaluston käyttöasteen johdosta. Kannattavuutta tuki myös matalampi kiinteiden kustannusten taso edellisvuoden kustannussäästöjen toteuttamisen johdosta. Jatkamme vuoden 2015 toisella puoliskolla Tanskan organisaation ja toimipisteverkoston arviointiprosessia, joka tähtää kannattavuuden parantamiseen. Toisen neljänneksen rullaava 12 kuukauden sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) Tanskassa oli −9,0 % (−20,8 %). Korkeampi palveluiden myynti tuki ROCE:a, mutta alhaiset katetasot pitivät tunnusluvun negatiivisena.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos Tanskassa parani ja oli −1,1 (−2,9) miljoonaan euroa. Tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli −5,4 % (−15,3 %) liikevaihdosta. Hintapaineen jatkuminen ja palveluiden myynnin suurempi osuus liikevaihdosta heikensi kannattavuutta vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla.

Markkinoiden näkymät 2015
Ramirent odottaa konevuokrausmarkkinoiden säilyvän vakaana Tanskassa vuoden 2015 toisella puoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2015 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Tanskan rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,2 % vuonna 2015. Kysynnän korjausrakentamisessa ennustetaan heikkenevän selvästi, mutta asuntorakentamisen aktiviteetin arvioidaan pysyvän vakaana erityisesti suurten kaupunkien hyvän kysynnän myötä. Vuoden 2015 toisella puoliskolla julkisten investointien odotetaan kasvattavan

infrarakentamista sekä rakentamista terveydenhuollon ja koulutuksen sektoreilla.

Teollisuussektorin aktiviteetin odotetaan tukevan konevuokrauksen kysyntää toisella vuosipuoliskolla.

EUROPE EAST
- Baltian maat ja Fortrent, yhteisyritys Venäjällä ja Ukrainassa

AVAINLUVUT	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
(milj. EUR)							
Liikevaihto	8,5	8,2	4,1 %	15,1	14,4	4,9 %	33,9
EBITA	1,7	1,0	76,7 %	1,9	0,9	113,6 %	6,7
Osuus liikevaihdosta, %	20,4 %	12,1 %		12,4 %	6,1 %		19,6 %
Investoinnit	9,3	4,7	96,2 %	13,0	7,4	76,0 %	10,6
Sitoutunut pääoma				52,2	63,5	−17,8 %	46,6
ROCE (%)[1)]				13,4 %	10,0 %		11,3 %
Henkilöstö (FTE)				257	233	10,3 %	240
Toimipisteet				43	42	2,4 %	42

1) Rullaava 12 kk

Europe East –segmentti sisältää Ramirent-konsernin toiminnot Baltian maissa ja osuuden Fortrent-konsernin nettotuloksesta. Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Ramirentin ja Cramon kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Ramirentin osuus yhteisyrityksen tuloksesta esitetään konsernin tuloslaskelmassa käyttökatteen (EBITDA) yläpuolella pääoma-osuusmenetelmää hyödyntäen (50 % Fortrentin konsolidoidusta nettotuloksesta). Europe East –segmentin liikevaihdossa raportoidaan vain Baltian maiden liikevaihto.

Liikevaihto
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen liikevaihto Baltian maissa kasvoi 4,1 % ja oli 8,5 (8,2) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa tuki rakennussektorin kysyntä ja konevuokraukseen liittyvien palveluiden kasvanut kysyntä.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun liikevaihto Europe East -segmentissä kasvoi 4,9 % ja oli 15,1 (14,4) miljoonaa euroa. Baltian maissa liikevaihto kasvoi vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla pienten ja keskisuurten asiakkaiden suotuisan kysynnän ansiosta. Liikevaihto konevuokraukseen liittyvistä palveluista kasvoi vahvasti verrattuna edelliseen vuoteen. Vertailukauteen sisältyi suuria energiateollisuuden projekteja, jotka saatiin päätökseen vuoden 2014 lopulla.

Kannattavuus
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen EBITA-liiketulos Europe East -segmentissä parani edellisvuodesta 76,7 % ja oli 1,7 (1,0) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 20,4 % (12,1 %) liikevaihdosta.

Toisella neljänneksellä EBITA-liiketulos Baltian maissa oli 1,7 (1,2) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 19,5 % (14,1 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulos parani tiukan kustannusten hallinnan johdosta kaikissa Baltian maissa vuoden toisella neljänneksellä. Ramirentin osuus Fortrent-konsernin tuloksesta huhti–kesäkuussa 2015 oli 0,1 (−0,2) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen rullaava 12 kuukauden sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) Europe East -segmentissä parani ja oli 13,4 % (10,0 %). ROCE vahvistui pääasiassa Baltian maiden parantuneiden katetasojen johdosta sekä Fortrent-konsernin alemmasta sitoutuneesta pääomasta, mikä johtui muutoksista valuuttakursseissa.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos Europe East -segmentissä parani 113,6 % edellisvuodesta ja oli 1,9 (0,9) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 12,4 % (6,1 %) liikevaihdosta.

Baltian maissa tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 1,9 (1,5) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuun EBITA-liiketulos oli 12,7 % (10,2 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulosta tukivat vahva liiketoiminnan kehitys ja kiinteiden kustannusten hallinta ylläpitämällä kevyttä

ja suorituskykyistä organisaatiorakennetta Baltian maissa. Ramirentin osuus Fortrent-konsernin tuloksesta tammi–kesäkuussa 2015 oli −0,0 (−0,6) miljoonaa euroa.

Markkinoiden näkymät 2015 Baltian maissa
Ramirent odottaa Baltian konevuokrausmarkkinoiden kokonaiskysynnän säilyvän vakaana vuoden 2015 toisella puoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2015 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan koko Baltian rakennusmarkkinoiden arvioidaan laskevan 2,5 % vuonna 2015. Virossa rakennusmarkkinoiden arvioidaan laskevan 4 % vuonna 2015. Rakennusprojektien odotetaan keskittyvän pääasiassa pääkaupunkiseudulle ja Etelä-Viron alueelle. Latvian rakennusmarkkinoiden arvioidaan laskevan 6 % vuonna 2015. Asuntorakentamisen arvioidaan pysyvän vakaana, mutta toimitilarakentamisen odotetaan laskevan Ukrainan kriisin aiheuttaman taloudellisen epävarmuuden johdosta. Liettuassa rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1 % vuonna 2015. Kasvun moottoreina Liettuassa toimivat asuntorakentamisen kasvu ja korjausrakentamisen korkea aktiviteetti. Useiden EU-rahoitteisten projektien odotetaan alkavan vuoden 2015 toisella puoliskolla vauhdittaen erityisesti infra- ja korjausrakentamista Baltian maissa.

Erillinen taloudellinen informaatio Fortrent-konsernista (yhteisyritys Venäjällä ja Ukrainassa)

Liikevaihto
4–6/2015
Fortrent-konsernin toisen neljänneksen liikevaihto laski 16,0 % ja oli 8,1 (9,6) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 3,0 %. Euromääräiseen liikevaihtoon vaikutti negatiivisesti Venäjän ruplan ja Ukrainan hryvnian heikkeneminen euroa vastaan verrattuna edelliseen vuoteen. Neljänneksen aikana konevuokrauksen kysyntä oli suotuisaa Venäjän eteläosissa. Markkinatilanne Ukrainassa pysyi haastavana ja Fortrent lisäsi liiketoiminnan fokusta teollisuuden asiakkaisiin.

1–6/2015
Fortrent-konsernin tammi–kesäkuun liikevaihto laski 19,0 % ja oli 15,3 (18,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 9,6 %. Liikevaihto kasvoi korkeamman hintatason sekä Venäjän uusien alueiden, kuten Volgan ja Etelä-Venäjän vahvan kasvun ansiosta. Konevuokrausyhtiöiden välinen kilpailu lisääntyi sekä Pietarin että Moskovan alueilla johtuen markkinoiden volyymien laskusta. Ukrainassa kriisi on hiljentänyt rakennusmarkkinat ja työt on keskeytetty useilla työmailla rahoituksen heikon saatavuuden takia.

Kannattavuus
4–6/2015
Fortrent-konsernin toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 0,3 (0,0) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 3,0 % (0,0 %) liikevaihdosta. Fortrent konsernin kannattavuutta tuki matalampi kiinteiden kustannusten taso, joka on seurausta vuonna 2014 toimeenpannuista kustannussäästöistä. Lisäksi korkeammat hintatasot Venäjän konevuokrausmarkkinoilla vahvistivat kannattavuutta toisella neljänneksellä. Fortrent toteuttaa lisää kustannussäästöjä ja jatkaa tiukkaa investointien kontrollia vuoden 2015 toisella puoliskolla.

1–6/2015
Fortrent-konsernin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 0,2 (−0,2) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 1,3 % (−1,1 %) liikevaihdosta. Vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla kannattavuus parani kustannussäästöjen, parempien hintojen ja Venäjän uusien markkinoiden vahvan kehityksen johdosta. Katsauskauden tulos oli −0,1 (−1,2) miljoonaa euroa.

Markkinoiden näkymät 2015 Venäjällä ja Ukrainassa
Ramirent arvioi konevuokrauksen kysynnän olevan Venäjällä vaatimatonta vuonna 2015. Öljyn hinnan lasku vaikuttaa negatiivisesti Venäjän talouteen ja rakentamisen sektoriin. Myös ruplan ja Venäjän rahoitusmarkkinoiden epävakaus vaikeuttavat talouskasvua Venäjällä. EU:n ja USA:n taloudelliset pakotteet Venäjälle Ukrainan kriisin johdosta pysyvät voimassa aiheuttaen lisää epävarmuutta Venäjän talouden kehitykselle. Euroconstructin kesäkuussa 2015 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Venäjän rakennusmarkkinoiden arvioidaan laskevan 2 % vuonna 2015. Talonrakentamisen ennustetaan pysyvän edellisvuoden tasolla suurten projektien tukemana, mutta infrarakentamisen arvioidaan laskevan selvästi. Ukrainassa rakennusmarkkinoiden aktiviteetti on heikentynyt merkittävästi ja markkinatilanteen arvioidaan jatkuvan haasteellisena koko vuoden 2015 ajan.

EUROPE CENTRAL – Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia

AVAINLUVUT	4–6/15	4–6/14	Muutos	1–6/15	1–6/14	Muutos	1–12/14
(milj. EUR)							
Liikevaihto	13,7	13,3	2,7 %	24,7	25,2	−1,8 %	53,2
EBITA	0,9	0,8	9,7 %	0,3	−0,4	n/a	1,7[1)]
Osuus liikevaihdosta, %	6,2 %	5,8 %		1,2 %	−1,7 %		3,2 %[1)]
Investoinnit	3,2	4,0	−22,0 %	5,5	5,6	−2,7 %	7,8
Sitoutunut pääoma				51,3	58,7	−12,7 %	58,5
ROCE (%)[2)]				4,2 %	1,1 %		2,6 %
Henkilöstö (FTE)				489	482	1,4 %	477
Toimipisteet				55	58	−5,2 %	58

1) EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli 2,8 miljoonaa euroa eli 5,3 % liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2014. Kertaluonteiset erät sisälsivät yhteensä 1,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut ja omaisuuserien alaskirjaukset, jotka kirjattiin vuoden 2014 neljännelle neljännekselle.
2) Rullaava 12 kk

Liikevaihto
4–6/2014
Ramirentin toisen neljänneksen liikevaihto Europe Central -segmentissä kasvoi 2,7 % ja oli 13,7 (13,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 1,4 %. Puolassa kysyntää tuki lisääntynyt rakentamisen aktiviteetti useissa voimalaitosprojekteissa. Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa konevuokrauksen kysyntää vauhdittivat useat tieprojektit sekä varasto- ja logistiikkarakentamisen projektit.

1–6/2014
Ramirentin tammi–kesäkuun liikevaihto Europe Central -segmentissä laski 1,8 % ja oli 24,7 (25,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 2,4 %. Puolassa kysyntää kasvattivat lisääntynyt rakentamisen aktiviteetti ja uudet projektit etenkin voimalaitossektorilla. Vertailukauden liikevaihtoon sisältyi yksittäinen suuri teollisuuden projekti Sloveniassa, joka saatiin päätöksen vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä. Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa konevuokrauksen kysyntä jatkui vahvana erityisesti toimitila- ja infrarakentamisen sektoreilla.

Kannattavuus
4–6/2015
Ramirentin toisen neljänneksen EBITA-liiketulos Europe Central -segmentissä parani vertailukaudesta 9,7 % ja oli 0,9 (0,8) miljoonaa euroa. Toisen neljänneksen EBITA-liiketulos oli 6,2 % (5,8 %) liikevaihdosta. EBITA-liiketulos parani pääasiassa hyvän toimipistemyynnin ja aiempaa vuotta korkeampien hintojen myötä. Kannattavuuteen vaikutti hieman huolto- ja kunnossapitokulujen kasvu verrattuna edelliseen vuoteen. Toisen neljänneksen rullaava 12 kuukauden sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) Europe Central -segmentissä parani ja oli 4,2 % (1,1 %). Paremmat katetasot ja tuottamattoman kaluston vähentäminen vaikuttivat positiivisesti ROCE:een.

1–6/2015
Ramirentin tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos Europe Central -segmentissä parani vertailukaudesta ja oli 0,3 (−0,4) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuun EBITA-liiketulos oli 1,2 % (−1,7 %) liikevaihdosta. Kannattavuus parani pääasiassa kasvaneen liikevaihdon ja tiukan kustannusten hallinnan johdosta kaikissa toiminnoissa. Europe Central -segmentin kapasiteetin käyttöaste vahvistui edellisvuodesta uusien projektialoitusten, tuottamattoman kaluston vähentämisen ja parantuneen toimitusketjun hallinnan ansiosta. Kannattavuus vahvistui Tšekin ja Slovakian toiminnoissa perustuen suotuisaan konevuokrauksen kysyntään ja kohoaviin hintatasoihin.

Markkinoiden näkymät 2015 (Europe Central)
Ramirent arvioi kokonaiskysynnän Europe Central -segmentin konevuokrausmarkkinoilla säilyvän suotuisana vuoden 2015 toisella puoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2015 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Puolan rakennusmarkkinoiden odotetaan kasvavan 9,7 % vuonna 2015. Pääosin EU:n rahoittamat infrarakentamisen projektit toimivat kasvun moottorina rakentamisen sektorilla. Markkinatilanteen arvioidaan olevan suotuisa asuntorakentaminen sektorilla uusien asuntoaloitusten kasvun myötä. Rakentamisen aktiviteetin arvioidaan jatkavan piristymistään toimitilarakentamisessa teollisuusrakentamisen tukemana. Lisääntyvän korjausrakentamisen sekä voimalaitos- ja tuulivoimaprojektien korkean aktiviteetin ennustetaan tukevan konevuokrausmarkkinoita. Tšekin tasavallassa rakennus-

markkinoiden ennustetaan kasvavan 4,3 % vuonna 2015. Slovakian rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 2,1 % vuonna 2015. Konevuokrauksen kysynnän odotetaan pysyvän vahvana erityisesti rakennussektorilla.

MUUTOKSET KONSERNIN JOHTORYHMÄSSÄ TAMMI–KESÄKUU 2015

Ramirent tiedotti johtamisrakenteensa uudistamisesta 23.1.2015. Uudessa organisaatiorakenteessa Ramirentin operatiiviset segmentit on organisoitu kahden markkina-alueen Skandinavian ja North Central Europen alle. Konsernin toimitusjohtaja Magnus Rosén johtaa jatkossa myös Skandinavian markkina-aluetta, joka kattaa Ruotsin, Tanskan ja Norjan operatiiviset segmentit. Anna Hyvönen on nimitetty Executive Vice Presidentiksi North Central Europeen, joka kattaa Suomen, Europe East:in ja Europe Central:in operatiiviset segmentit.

OSAKKEET

Kaupankäynti osakkeilla

Ramirent Oyj:n markkina-arvo kesäkuun 2015 lopussa oli 712,0 (888,1) miljoonaa euroa. Markkina-arvo ilman yhtiön omia osakkeita oli 705,7 (880,1) miljoonaa euroa.

Osakkeen päätöskurssi katsauskauden lopussa oli 6,55 (8,17). Kauden korkein noteeraus oli 7,45 (10,25) ja alin 6,33 (7,21). Kaupankäynnillä painotettu osakkeen keskihinta oli 6,91 (8,46). Osakekurssi laski 1,6 % tammi–kesäkuussa 2015.

Tammi–kesäkuussa osakkeen vaihto oli 142,8 (206,9) miljoonaa euroa, eli 20 679 540 (24 295 000) vaihdettua osaketta, mikä vastaa 19,1 % (22,6 %) Ramirentin ulkona olevista osakkeista.

Tammi–kesäkuun 2015 keskimääräinen päivittäinen vaihto osakkeella oli 169 504 (199 193) kappaletta, mikä vastaa 1 170 744 (1 928 793) euron päivittäistä keskimääräistä volyymia.

Kesäkuun lopussa 2015 yhtiöllä oli yhteensä 14 149 (14 383) osakkeenomistajaa. Neljänneksen lopussa hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset osakkeenomistajat omistivat 54,4 % (50,7 %) yhtiön osakkeista.

Kesäkuun 2015 lopussa yli 5,0 % osakkeista omistavat osakkeenomistajat olivat Nordstjernan AB, joka omistaa 27,96 % osakkeista ja Oy Julius Tallberg Ab, joka omistaa 11,23 % osakkeista.

Osakepääoma ja osakkeiden määrä

Ensimmäisen neljänneksen lopussa Ramirent Oyj:n osakepääoma oli 25,0 miljoonaa euroa ja ulkona olevien osakkeiden määrä 107 736 679 kappaletta.

Omat osakkeet

Ramirent Oyj:llä oli hallussaan 960 649 omaa osaketta eli 0,88 % kaikista osakkeista kesäkuun lopussa 2015. Tammi–kesäkuun 2015 aikana ei hankittu omia osakkeita.

PITKÄN AIKAVÄLIN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2015

Ramirentin hallitus hyväksyi uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman yhtiön johdolle 11.2.2015. Uuden kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja konsernin avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi, sitouttaa johto yhtiöön ja tarjota johdolle kilpailukykyinen palkkio-järjestelmä, joka perustuu yhtiön osakkeiden omistukseen. Uusi järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (mathcing shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Ohjelma on suunnattu noin 60:lle johtoon kuuluvalle henkilölle ansaintajaksolla 2015−2017. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio ansaintajaksolta 2015−2017 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Maksettava enimmäispalkkio vastaa yhteensä enintään 450 000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

VUODEN 2012 KANNUSTINJÄRJESTELMÄN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Hallitus päätti yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella kannustinjärjestelmän täytäntöönpanosta 11.2.2015. Omia osakkeita luovuttiin yhtiökokouksen valtuutuksen perusteella maksutta yhteensä 13 308 osaketta suunnitelman ehtojen mukaisesti niille konsernin avainhenkilöille, jotka osallistuvat vuoden 2012 osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeen-omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Luovutettujen osakkeiden arvo 95 038 euroa kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

VUODEN 2015 YHTIÖKOKOUKSEN JA HALLITUKSEN JÄRJESTÄYTYMISKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Ramirent Oyj:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 25.3.2015 vahvisti vuoden 2014 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Vuoden 2014 osinko

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, että osinkoa jaetaan 0,40 euroa osaketta kohti vuoden 2014 vahvistetun tilinpäätöksen perusteella. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 27.3.2015. Osinko maksettiin 10.4.2015.

Mahdollinen lisäosinko

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen esityksen päättää harkintansa mukaan lisäosingon jakamisesta 31.12.2014 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella. Lisäosingon määrä on enintään 0,60 euroa osakkeelta. Mahdollinen lisäosinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on hallituksen päättämänä täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää lisäosingon maksupäivästä, joka voi olla aikaisintaan viidentenä pankkipäivänä täsmäytyspäivästä. Hallituksella on oikeus päättää kaikista muista lisäosingon jakamiseen liittyvistä ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun asti.

Hallituksen kokoonpano ja palkkiot

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän (7). Yhtiökokous valitsi uudelleen hallitukseen seuraavat nykyisistä jäsenistä: Kevin Appleton, Kaj-Gustaf Bergh, Ulf Lundahl, Mats O Paulsson ja Susanna Renlund, ja hallituksen uusiksi jäseniksi valittiin Anette Frumerie ja Tobias Lönnevall. Hallituksen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun.

Ramirent Oyj:n hallituksen järjestäytymiskokous pidettiin 25.3.2015. Kokouksessa hallitus valitsi keskuudestaan hallituksen puheenjohtajaksi Ulf Lundahlin ja varapuheenjohtajaksi Susanna Renlundin. Kokouksessa hallitus päätti myös työvaliokunnan kokoonpanosta jonka tehtäviin, muiden muassa, on osoitettu myös tarkastusvaliokunnan tehtävät. Ulf Lundahl, Susanna Renlund ja Tobias Lönnevall valittiin työvaliokunnan jäseniksi ja Ulf Lundahl valittiin työvaliokunnan puheenjohtajaksi.

Yhtiökokous hyväksyi esityksen, että hallituksen jäsenten palkkiot ovat seuraavat: Hallituksen puheenjohtajalle 3 800 euroa/kk ja lisäksi maksetaan 1 600 euron suuruinen palkkio osallistumisesta hallituksen ja valiokuntien kokouksiin sekä muista vastaavista hallitustehtävistä; hallituksen varapuheenjohtajalle 2 500 euroa/kk ja lisäksi maksetaan 1 300 euron suuruinen palkkio osallistumisesta hallituksen ja valiokuntien kokouksiin sekä muista vastaavista hallitustehtävistä; ja muille hallituksen jäsenille 2 250 euroa/kk ja lisäksi maksetaan 1 000 euron suuruinen palkkio osallistumisesta hallituksen ja valiokuntien kokouksiin sekä muista vastaavista hallitustehtävistä. Lisäksi hallitustyöskentelystä aiheutuvat matkakulut ja muut kulut korvataan yhtiön vakiintuneen käytännön ja matkustussäännön mukaisesti.

Tilintarkastaja ja tilintarkastajan palkkio

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen yhdestä tilintarkastajasta ja valitsi yhtiön tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n (”PwC”) toimikaudeksi, joka kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun. Vastuun-alaisena tilintarkastajana toimii KHT Ylva Eriksson. Tilintarkastajan palkkiot maksetaan yhtiön hyväksymän laskun mukaisesti.

Valtuutus omien osakkeiden hankintaan

Yhtiökokous valtuutti hallituksen esityksen mukaisesti hallituksen päättämään enintään 10 869 732 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa pantiksi yhtiön omia osakkeita. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti.

STRATEGIA JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Ramirentin strategia keskittyy neljän tavoitteen ympärille:

1. Tavoitteena on kestävä kannattava kasvu asettamalla asiakas aina etusijalle, rakentamalla One Company -rakennetta ja säilyttämällä liiketoiminnan joustavuus. Ramirent tavoittelee kasvua ja suurempaa markkinaosuutta vahvistamalla asiakastarjontaa, laajentamalla asiakaspohjaa ja kasvamalla ulkoistusten, valikoitujen yritysostojen sekä yhteisyritysten avulla.

2. Kasvun tavoittelu edellyttää, että asetamme aina asiakkaan etusijalle. Tavoitteenamme on tarjota räätälöityjä palveluja ja lähestyä eri asiakas segmenttejä huomioimalla kestävä kehitys, turvallisuus ja laatu. NextRamirent-kehitysohjelman kautta varmistamme tämän ajattelutavan ja tavoitteen tulla yhtiönä osaavammiksi, proaktiivisemmaksi, vastuullisemmaksi, turvallisemmaksi ja ympäristöystävällisemmäksi sekä tehokkaammaksi kaikissa toiminnoissa.

3. Kehitämme One Company -rakennetta saavuttaaksemme toiminnan korkeatasoisuuden sekä mittakaava- ja synergiaedut koko konsernissa. Ramirent-toimintamallin kehittäminen on avainasemassa toimenpiteissä, jotka tähtäävät konsernitasolla kolmen prosenttiyksikön parannukseen EBITA-liiketuloksessa vuoden 2012 14 prosentin tasolta 17 prosenttiin vuoteen 2016 mennessä.

4. Pyrimme ylläpitämään liiketoiminnan joustavuutta hajautetun asiakas-, tuote-, osaamis-, ja markkinaportfolion hallinnan kautta. Vähentääkseen riippuvuutta rakennussektorista, Ramirentin tavoitteena on kasvattaa rakentamisen ulkopuolisen liikevaihdon osuutta noin 40 %:iin konsernin liikevaihdosta.

Ramirentin strategian tavoitteena on luoda hyvää tuottoa osakkeenomistajille ylläpitämällä samalla taloudellista vakautta.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

1. Kannattavuus: Oman pääoman tuotto (ROE), 18 % yli suhdanteen
2. Velkaantumisaste ja riski: Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) tulee olla alle 1,6x jokaisen tilikauden lopussa
3. Osingonjako: Osingonjako vähintään 40 % nettotuloksesta

RISKIENHALLINTA JA LIIKETOIMINNAN RISKIT

Riskit ovat tapahtumia tai olosuhteita, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa Ramirentin tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyteen myönteisesti tai kielteisesti. Ramirentin riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa toiminnan jatkuvuus ja se, että Ramirent−konserni saavuttaa tavoitteensa.

Ramirentin hallitus hyväksyy riskienhallinnan periaatteet. Riskien kartoitus ja arviointi on osa vuosittaista strategiaprosessia ja ne tehdään konserni−, segmentti− ja maatasolla. Johto luo riskien seurantaa varten riskimittareita ja riskien toteutumisen varalle toimenpidesuunnitelmia, jotka kuvataan riskien arvioinnin yhteydessä. Toimintasuunnitelmat sisältävät vastuuhenkilöt ja aikataulun toteutettaville toimenpiteille. Konsernin johtoryhmä vastaa yhdessä segmenttien ja maiden johdon kanssa riskimittareiden säännöllisestä valvonnasta ja riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta tarvittaessa.

Olennainen osa Ramirentin riskien hallintaa on ylläpitää ja kehittää toimivaa vakuutussuojaa kalustoomme liittyen. Konserni vakuuttaa kaikki henkilöstöriskit, taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit ja vahinkoriskit, jotka riskinhallintatoimenpiteiden jälkeen ylittävät konsernin riskinottohalun ja jotka voidaan kustannustehokkaasti vakuuttaa.

Ramirentin riskienhallintapolitiikkaa kehitettiin vuoden 2014 aikana perustuen COSO ERM-viitekehykseen ja ISO 31000 ”Riskienhallinta – Periaatteet ja ohjeet” – standardin pohjalta. Riskienhallintapolitiikalla on suora yhteys sisäisen valvonnan politiikkaan, jota kehitettiin samaan aikaan perustuen COSO 2013 -viitekehykseen.

Riskienhallinnan prosessi liittyy suoraan Ramirentin tavoitteisiin ja se tunnistaa ja arvioi relevantit riskit suhteessa tavoitteisiin.

Strategiset riskit, joita on seuraavassa kuvattu sisältävät avainriskit, joille Ramirent ja sen osakkeenomistajat voivat altistua.

Muutokset asiakassektorien kysynnässä saattavat vaikuttaa Ramirentin liiketoimintaan ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Muutokset voivat liittyä esimerkiksi talouden sykleihin, asiakasyritysten strategioiden muutoksiin, tuotevaatimuksiin tai ympäristöasioihin. Ramirent pyrkii vähentämään liiallista riippuvuutta yksittäisestä toimialasta etsimällä uusia asiakasryhmiä rakennusalan ulkopuolelta ja tekemällä pidempiä sopimuksia.

Ramirent toimii hyvin kilpaillussa toimintaympäristössä ja nykyiset kilpailijat tai uudet markkinoille pyrkivät yritykset voivat ryhtyä toimenpiteisiin kilpailuedun saavuttamiseksi suhteessa Ramirentiin. Ramirent keskittyy aktiiviseen myyntityöhön, kaluston saatavuuteen ja kilpailukykyiseen tuote- ja palvelutarjontaan.

Ramirent toimii joustavasti tarjoamalla yleisiä vuokrauspalveluja yksittäisestä tuotteesta tietyn projektin koko kaluston hallintaan sekä tarjoamalla teknistä tukea ja paikallista läsnäoloa. Ramirent jatkaa panostuksia henkilöstön kouluttamisessa ja kehittää projektinhallinnan työkaluja, jotta projektit voidaan viedä läpi ammattimaisesti ja kustannustehokkaasti.

Ramirent on luonut yhtenäisen kalustorakenteen optimoidakseen kaluston käytön ja ylläpitääkseen hintatason. Ramirent jatkaa kaluston kehittämistä kalustostrategiansa mukaisesti. Kalustostrategia on laadittu jokaiselle markkina−alueelle ja valikoiduille tuotemerkeille. Erityishuomiota on kiinnitetty kaluston johtamisprosesseihin kuten kunnossapitoon ja korjaukseen, jotta kapasiteetin käyttöastetta voidaan pyrkiä optimoimaan.

Ramirentin toiminnot ovat riippuvaisia ulkoisista, sisäisistä ja integroiduista IT−palveluista ja ratkaisuista. Ramirent pyrkii käyttämään luotettavia tietotekniikka− ja tietoturvaratkaisuja voidakseen välttää käyttökatkot, tietojen häviämisen tai tietojen luottamuksellisuuden tai käytettävyyden heikentymisen.

Yhteistä toimintamallia kehitetään konsernin synergioiden saavuttamiseksi ja pitkäaikaisen kannattavuuden varmistamiseksi. Useiden muiden liiketoimintamallin muutosten suunnitellaan toteutuvan samanaikaisesti, mistä syystä resurssien riittävyys, aikataulu ja laajuus säilyvät haasteellisina. Sisäisiä resursseja on allokoitu enemmän muutoshankkeelle ja huomiota on kiinnitetty enemmän muutosten kommunikointiin ennakkoon organisaation valmistamiseksi muutokseen. Organisaatiorakenteita kehitetään edelleen tukemaan synergioiden saavuttamista entistä paremmin

Toiminnasta erilaisilla markkinoilla seuraa riskejä liittyen paikallisiin lakeihin ja säädöksiin, joka täytyy ottaa huomioon laadittaessa yhtenäisiä toimintaperiaatteita.

Hajautetusta organisaatiosta johtuen Ramirentin liiketoimintayksiköiden luonne on itsenäinen. Liiketoiminnan hallinta tällaisessa organisaatiossa asettaa raportoinnille ja valvonnalle vaatimuksia, jotka saattavat muodostua hankaliksi organisaation tietyille osille ja voivat vaikeuttaa konsernijohdon toimenpiteiden nopeaa täytäntöönpanoa liiketoimintayksiköissä olosuhteiden muuttuessa. Ramirent on kehittänyt konserniohjeistuksiin liittyvää viestintää ja koulutusta sekä raportoinnin laatua.

Whistleblowing−järjestelmä on julkaistu konsernin ja kaikkien toimintamaiden verkkosivuilla sekä intranetissä kannustamaan työntekijöitä ja kolmansia osapuolia raportoimaan mahdollisista ohjeistuksen rikkomuksista. Kaikki raportoidut asiat tutkitaan ja väärinkäytöksiin syylliset henkilöt saatetaan vastuuseen.

Ramirentiin kohdistuu tiettyjä taloudellisia riskejä, kuten valuuttariski, korkoriski ja maksuvalmius− ja jälleenrahoitusriskit. Ramirentin taloudellisten riskien hallinta pyrkii varmistamaan riittävän rahoituksen toiminnallisille tarpeille ja minimoimaan rahoituskulut sekä valuuttakurssien ja korkojen vaihtelun ja muiden taloudellisten riskien vaikutuksen kustannustehokkaasti. Valuuttakurssien vaihtelu voi vaikuttaa merkittävästi Ramirentin taloudelliseen tulokseen. Valuuttakurssien vaihtelun vaikutus näkyy, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden liikevaihto ja taloudelliset tulokset muunnetaan euromääräisiksi. Valuuttakurssien muutokset voivat parantaa tai heikentää liikevaihtoa tai tulosta. Suojaustoimenpiteet hoidetaan keskitetysti konsernin rahoitusosastolla.

Luottoriskillä tarkoitetaan sen todennäköisyyttä, ettei asiakas täytä sitoumuksiaan Ramirentiä kohtaan. Ramirentin liiketoimintayksiköt vastaavat myyntitoimintaansa liittyvistä luottoriskeistä. Liiketoimintayksiköt arvioivat asiakkaidensa luottokelpoisuuden ottamalla huomioon asiakkaan taloudellisen aseman, asiakashistorian ja muut asiaan vaikuttavat tekijät. Tarvittaessa luottoriskejä pienennetään ennakkomaksujen, talletusten, remburssien ja kolmannen osapuolen myöntämien vakuuksien avulla. Ramirentin asiakkaisiin liittyvät luottoriskit ovat hajautuneet, koska myyntisaamisia on suurelta asiakasmäärältä.

RAMIRENTIN NÄKYMÄT VUODELLE 2015 ENNALLAAN

Ramirent arvioi markkinatilanteen pysyvän vaihtelevana vuonna 2015. Markkinatilanteen arvioidaan olevan haasteellinen erityisesti Suomen ja Norjan markkinoilla. Arvioimme vuoden 2015 liikevaihdon ja EBITA-liiketulosprosentin olevan paikallisissa valuutoissa vuoden 2014 tasolla.

TULEVAISUUTTA KOSKEVAT ARVIOT

Tämän katsauksen lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita ja joihin kuuluvat rajoituksetta lausumat yleisen taloudellisen ja markkinatilanteen

kehityksen odotuksista, asiakastoimialojen kannattavuudesta ja investointihalukkuudesta, yhtiön kasvusta, kehityksestä ja kannattavuudesta, säästötoimenpiteistä, valuuttakurssien ja korkotason vaihtelusta, vireillä olevien ja tulevien yritys-hankintojen ja uudelleenjärjestelyjen menestyksellisyydestä, sekä lausumat, joita edeltävät sanat ”uskoo”, ”odottaa”, ”ennakoi”, ”ennustaa” ja vastaavat ilmaisut, ovat tulevaisuutta koskevia lausumia.

Tällaiset lausumat perustuvat tämänhetkisiin odotuksiin ja tällä hetkellä tiedossa oleviin tosiasioihin. Siksi niihin sisältyy riskejä ja epävarmuustekijöitä, joiden johdosta todelliset tulokset voivat erota merkittävästi yhtiön tällä hetkellä odottamista tuloksista.

Strategiaprosessin yhteydessä Ramirentin hallitus on arvioinut taloudellisten tavoitteiden muutostarvetta. Muutokset taloudellisissa tavoitteissa julkaistaan erillisellä pörssitiedotteella. Pohjautuen taloudellisiin tavoitteisiin ja markkinanäkymiin, Ramirent julkaisee näkymät tilikaudelle sekä tilinpäätöstiedotteessa että osavuosikatsauksissa. Näkymät julkaistaan koko vuodelle, mutta ei koskien yhtä vuosineljännestä.

TAULUKOT

Tämä osavuosikatsaus on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset –standardin mukaisesti. Konsernin 31.12.2014 päättyneen tilikauden tilinpäätöksen laskentaperiaatteita on sovellettu lukuun ottamatta 1.1.2015 käyttöön otettuja uusia ja uudistettuja IFRS standardeja.

Konsolidoidut tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, jollei toisin ole ilmoitettu. Pyöristyksistä johtuen yksittäisten lukujen summa voi erota yhteenlasketusta luvusta.

Tämän tilinpäätöstiedotteen taloudellisia tietoja ei ole tilintarkastettu.

KONSERNIN TULOSLASKELMA	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(EUR 1 000)					
Tuotot vuokraustoiminnasta	99 834	98 146	187 439	184 870	395 341
Tuotot liitännäispalveluista	54 881	47 886	102 638	93 178	193 481
Koneiden ja laitteiden myyntituotot	4 719	5 755	9 933	11 276	24 714
LIIKEVAIHTO	159 435	151 786	300 010	289 324	613 536
Liiketoiminnan muut tuotot	4 765	804	5 433	1 153	2 290
Materiaalit ja palvelut	−58 334	−51 563	−111 273	−96 420	−209 162
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	−37 608	−37 468	−75 380	−74 597	−150 305
Liiketoiminnan muut kulut	−22 357	−21 178	−44 238	−44 971	−88 003
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	108	−152	58	−582	−486
Poistot ja arvonalentumiset	−27 253	−28 009	−53 893	−54 312	−109 728
LIIKETULOS (EBIT)	18 755	14 219	20 718	19 595	58 143
Rahoitustuotot	3 005	2 076	8 026	4 171	11 292
Rahoituskulut	−5 108	−7 148	−12 307	−11 399	−26 974
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	−2 103	−5 072	−4 280	−7 229	−15 683
LIIKETULOS ENNEN VEROJA (EBT)	16 652	9 147	16 437	12 367	42 460
Tuloverot	−3 410	−2 145	−3 361	−2 805	−10 370
KATSAUSKAUDEN TULOS	13 243	7 002	13 077	9 562	32 090
Katsauskauden tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	13 166	7 147	13 139	9 707	32 632
Määräysvallattomille omistajille	77	−145	−62	−145	−542
YHTEENSÄ	13 243	7 002	13 077	9 562	32 090
Osakekohtainen tulos (EPS) emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta					
Laimentamaton (EUR)	0,12	0,07	0,12	0,09	0,30
Laimennettu (EUR)	0,12	0,07	0,12	0.09	0,30

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(EUR 1 000)					
KATSAUSKAUDEN TULOS	13 243	7 002	13 077	9 562	32 090
Muut laajan tuloksen erät:					
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
Vakuutusmatemaattiset voitot/(tappiot) etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, netto verojen jälkeen	–	–	–	–	−2 567
Erät jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi:					
Muuntoerot	−886	−4 377	5 350	−5 135	−14 677
Rahavirran suojaukset, netto verojen jälkeen	34	−203	109	6	597
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä	62	1 479	2 963	−1 624	−12 689
Myytävissä olevat rahoitusvarat	−1	−64	3	−63	−70
YHTEENSÄ	−791	−3 166	8 426	−6 816	−26 840
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT YHTEENSÄ	−791	−3 166	8 426	−6 816	−29 407
KATSAUSKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	12 452	3 837	21 502	2 746	2 683
Katsauskauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	12 375	3 982	21 564	2 891	3 225
Määräysvallattomille omistajille	77	−145	−62	−145	−542
YHTEENSÄ	12 452	3 837	21 502	2 746	2 683

KONSERNIN TASE	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(EUR 1 000)			
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Liikearvo	141 952	140 529	139 780
Muut aineettomat hyödykkeet	45 495	45 745	46 720
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	420 476	438 805	406 001
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	8 877	16 314	5 278
Pitkäaikaiset lainasaamiset	16 416	19 261	17 666
Myytävissä olevat rahoitusvarat	142	147	139
Laskennalliset verosaamiset	619	677	605
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	633 977	661 477	616 189
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	18 400	13 247	12 431
Myynti- ja muut saamiset	118 732	115 576	109 370
Verosaamiset	6 588	3 026	2 775
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	1 728	12 356	3 129
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	145 449	144 205	127 705

VARAT YHTEENSÄ	779 426	805 682	743 894
(EUR 1 000)			
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	25 000	25 000	25 000
Arvonmuutosrahasto	−864	−1 559	−976
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	113 862	113 767	113 767
Aikaisemmilta tilikausilta kertyneet voittovarat	152 109	176 707	153 876
Tilikauden tulos	13 139	9 707	32 632
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	303 246	323 622	324 299
Määräysvallattomien omistajien osuus	316	1 103	693
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	303 562	324 725	324 992
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	49 910	53 928	50 798
Eläkevelvoitteet	18 547	14 031	17 491
Pitkäaikaiset varaukset	1 594	1 189	2 371
Pitkäaikaiset korolliset velat	187 433	203 907	206 685
Muut pitkäaikaiset velat	9 355	24 355	19 890
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	266 839	297 412	297 236
LYHYTAIKAISET VELAT			
Ostovelat ja muut velat	92 870	99 988	92 798
Lyhytaikaiset varaukset	1 108	447	1 455
Lyhytaikaiset verovelat	3 652	1 290	3 899
Lyhytaikaiset korolliset velat	111 395	81 820	23 514
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ	209 025	183 546	121 666
VELAT YHTEENSÄ	475 864	480 957	418 902
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	779 426	805 682	743 894

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (EUR 1 000)	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT					
Tulos ennen veroja	16 652	9 147	16 437	12 367	42 460
Oikaisut					
Poistot ja arvonalentumiset	27 253	28 009	53 893	54 312	109 728
Oikaisu vuokrauskäytössä olleen kaluston myynnistä saatuihin maksuihin	1 613	8 258	3 730	10 870	17 136
Rahoitustuotot ja -kulut	2 103	5 072	4 280	7 229	15 683
Muut oikaisut	−6 150	−3 071	−6 042	1 018	−6 140
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	**41 470**	**47 415**	**72 298**	**85 796**	**178 867**
Käyttöpääoman muutos					
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	−11 536	−4 044	−12 485	−2 015	−2 150
Vaihto-omaisuuden muutos	1 250	−893	−5 900	−1 537	−1 472
Korottomien velkojen muutos	4 879	6 892	9 470	−17 299	−12 302
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	**36 064**	**49 370**	**63 384**	**64 944**	**162 942**
Maksetut korot	−2 855	−7 688	−6 597	−7 845	−10 418
Saadut korot	291	703	354	703	620
Maksetut välittömät verot	−4 379	−2 601	−9 719	−6 660	−12 646
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	**29 120**	**39 784**	**47 423**	**51 141**	**140 499**
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT					
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden hankinnat, netto saatujen rahavarojen jälkeen	−6 200	−27 272	−6 200	−27 272	−29 872
Investoinnit yhteisyrityksiin	–	–	−736	–	–
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin (vuokrauskalusto)	−44 452	−32 109	−60 243	−52 767	−88 902
Investoinnin muihin aineellisiin hyödykkeisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	−582	−493	−1 011	−578	−504
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	−1 760	−2 138	−2 798	−3 459	−9 680
Pitkäaikaisten aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut maksut (ilman vuokrauskaluston myyntejä)	77	1 850	186	7 482	7 713
Saadut maksut sijoitusten myynnistä	750	–	750	–	–
Lainasaamisten lisäys, vähennys ja muut muutokset	755	1 000	1 250	1 000	2 594
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	**−51 411**	**−59 163**	**−68 802**	**−75 594**	**−118 651**
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT					
Maksetut osingot	−43 095	−39 858	−43 095	−39 858	−39 858
Muutokset tytäryhtiöiden omistusosuuksissa	−5 475	–	−5 475	–	–
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut	70 177	74 053	87 880	80 063	22 686
Pitkäaikaisten lainojen nostot	–	–	–	–	2 651
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	−654	−5 245	−19 332	−5 245	−6 047
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	**20 953**	**28 950**	**19 978**	**34 960**	**−20 567**
RAHAVAROJEN NETTOMUUTOS TILIKAUDEN AIKANA	**−1 338**	**9 572**	**−1 401**	**10 507**	**1 281**
Rahavarat katsauskauden alussa	3 066	2 784	3 129	1 849	1 849
Rahavarojen muuntoerot	–	–	–	–	–
Rahavarojen muutos	−1 338	9 572	−1 401	10 507	1 281
Rahavarat katsauskauden lopussa	1 728	12 356	1 728	12 356	3 129

Konsernin rahavirtalaskelman esittämistä kaudella tammi-kesäkuu 2014 on muutettu. Muutoksen jälkeen rahavirrat kuvaavat paremmin hankittujen liiketoimien vaikutusta.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(EUR 1 000)	Osakepääoma	Arvonmuutos-rahasto	SVOP-rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräysvallat-tomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2014	**25 000**	**−1 502**	**113 568**	**−8 346**	**242 258**	**370 978**	**–**	**370 978**
Muuntoerot	–	–	–	−5 135	–	−5 135	–	−5 135
Rahavirran suojaukset	–	6	–	–	–	6	–	6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	–	–	–	−1 624	–	−1 624	–	−1 624
Myytävissä olevat rahoitusvarat	–	−63	–	–	–	−63	–	−63
Katsauskauden tulos	–	–	–	–	9 707	9 707	−145	9 562
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	**–**	**−57**	**–**	**−6 759**	**9 707**	**2 891**	**−145**	**2 746**
Osakeperusteiset maksut	–	–	–	–	129	129	–	129
Omien osakkeiden luovutus	–	–	199	–	–	199	–	199
Osingonjako	–	–	–	–	−39 858	−39 858	–	−39 858
Tytäryhtiön hankinta, jossa NCI	–	–	–	–	–	–	1 248	1 248
NCI:n option lunastusvelvollisuus	–	–	–	–	−10 717	−10 717	–	−10 717
LIIKETOIMET OMISTAJIEN KANSSA YHTEENSÄ	**–**	**–**	**199**	**–**	**−50 446**	**−50 246**	**1 248**	**−48 998**
OMA PÄÄOMA 30.6.2014	**25 000**	**−1 559**	**113 767**	**−15 105**	**201 519**	**323 622**	**1 103**	**324 725**
Muuntoerot	–	–	–	−9 542	–	−9 542	–	−9 542
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	–	–	–	-	−2 567	−2 567	–	−2 567
Rahavirran suojaukset	–	590	–	–	–	590	–	590
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	–	–	–	−11 065	–	−11 065	–	−11 065
Myytävissä olevat rahoitusvarat	–	−7	–	–	–	−7	–	−7
Katsauskauden tulos	–	–	–	–	22 925	22 925	−397	22 528
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	**–**	**583**	**–**	**−20 607**	**20 359**	**334**	**−397**	**−63**
Osakeperusteiset maksut	–	–	–	–	−32	−32	–	−32
Määräysvallattomien omistajien osuus yrityshankinnasta	–	–	–	–	–	–	−12	−12
Määräysvallattomien omistajien osuuden lunastusvelvollisuus	–	–	–	–	375	375	–	375
LIIKETOIMET OMISTAJIEN KANSSA YHTEENSÄ	**–**	**–**	**–**	**–**	**343**	**343**	**−12**	**330**
OMA PÄÄOMA 31.12.2014	**25 000**	**−976**	**113 767**	**−35 712**	**222 220**	**324 299**	**693**	**324 992**
Muuntoerot	–	–	–	5 350	–	5 350	–	5 350
Rahavirran suojaukset	–	109	–	–	–	109	–	109
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	–	–	–	2 963	–	2 963	–	2 963
Myytävissä olevat rahoitusvarat	–	3	–	–	–	3	–	3
Tilikauden tulos	–	–	–	–	13 139	13 139	−62	13 077
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	**–**	**112**	**–**	**8 313**	**13 139**	**21 564**	**−62**	**21 502**
Osakeperusteiset maksut	–	–	–	–	67	67	–	67
Omien osakkeiden luovutus	–	–	95	–	–	95	–	95
Osingonjako	–	–	–	–	−43 095	−43 095	–	−43 095
Muutokset omistusosuuksissa tytäryhtiöissä	–	–	–	–	315	315	−315	–
LIIKETOIMET OMISTAJIEN KANSSA YHTEENSÄ	**–**	**–**	**95**	**–**	**−42 713**	**−42 618**	**−315**	**−42 933**
OMA PÄÄOMA 30.6.2015	**25 000**	**−864**	**113 862**	**−27 399**	**192 646**	**303 246**	**316**	**303 562**

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(milj. EUR)					
Liikevaihto, milj. EUR	159,4	151,8	300,0	289,3	613,5
Liikevaihdon muutos, %	5,0 %	−5,6 %	3,7 %	−7,7 %	−5,2 %
Käyttökate (EBITDA), milj. EUR	46,0	42,2	74,6	73,9	167,9
Osuus liikevaihdosta, %	28,9 %	27,8 %	24,9 %	25,5 %	27,4 %
EBITA-liiketulos, milj. EUR	21,0	16,2	25,2	23,3	65,8
Osuus liikevaihdosta, %	13,2 %	10,7 %	8,4 %	8,0 %	10,7 %
Liiketulos (EBIT), milj. EUR	18,8	14,2	20,7	19,6	58,1
Osuus liikevaihdosta, %	11,8 %	9,4 %	6,9 %	6,8 %	9,5 %
Tulos ennen veroja, milj. EUR	16,7	9,1	16,4	12,4	42,5
Osuus liikevaihdosta, %	10,4 %	6,0 %	5,5 %	4,3 %	6,9 %
Emoyhtiön omistajille kuuluva katsauskauden tulos, milj. EUR	13,2	7,1	13,1	9,7	32,6
Emoyhtiön omistajille kuuluva katsauskauden tulos, % liikevaihdosta	8,3 %	4,7 %	4,4 %	3,4 %	5,3 %
Bruttoinvestoinnit, milj. EUR	46,8	78,3	65,0	101,8	144,6
Osuus liikevaihdosta, %	29,4 %	51,6 %	21,7 %	35,2 %	23,6 %
Sijoitettu pääoma, milj. EUR (kauden lopussa)			602,4	610,5	555,2
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), % [1)]			12,3 %	11,9 %	12,2 %
Oman pääoman tuotto (ROE), % [1)]			11,5 %	12,1 %	9,4 %
Korolliset velat, milj. EUR			298,8	285,7	230,2
Nettovelka, milj. EUR			297,1	273,4	227,1
Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) [1)]			1,8x	1,6x	1,4x
Nettovelkaantumisaste, %			97,9 %	84,2 %	69,9 %
Omavaraisuusaste, %			39,0 %	40,3 %	43,7 %
Henkilöstö, keskimäärin kauden aikana			2 620	2 553	2 566
Henkilöstö, kauden lopussa			2 682	2 651	2 576

1) Tunnusluvut on laskettu rullaavana 12 kuukauden keskiarvona

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
Osakekohtainen tulos (EPS), laimennettu, EUR	0,12	0,07	0,12	0,09	0,30
Osakekohtainen tulos (EPS), laimentamaton, EUR	0,12	0,07	0,12	0,09	0,30
Oma pääoma / osake, kauden lopussa, laimennettu, EUR			2,81	3,00	3,01
Oma pääoma / osake, kauden lopussa, laimentamaton, EUR			2,81	3,00	3,01
Osakekohtainen osinko, EUR					0,40
Osinko / tulos, %					132,0 %
Efektiivinen osinkotuotto, %					6,2 %
Hinta / tulos -suhde (P/E)[1)]			19,6	21,8	21,3
Osakkeen ylin kurssi, EUR			7,45	10,25	10,25
Osakkeen alin kurssi, EUR			6,33	7,21	5,61
Osakkeen keskikurssi, EUR			6,91	8,46	7,71
Osakkeen kurssi kauden lopussa, EUR			6,55	8,17	6,45
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. EUR[2)]			705,7	880,1	694,8
Osakkeiden vaihto (1 000 kpl)			20 697,5	24 295,1	40 519,4
Osakkeiden vaihto osakekannan kokonaismäärästä, %			19,1 %	22,6 %	37,6 %
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu			107 732 415	107 711 647	107 717 557
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimentamaton			107 732 415	107 711 647	107 717 557
Osakemäärä, kauden lopussa, laimennettu			107 736 679	107 723 371	107 723 371
Osakemäärä, kauden lopussa, laimentamaton			107 736 679	107 723 371	107 723 371

1) Tunnusluvut on laskettu rullaavana 12 kuukauden keskiarvona
2) Poislukien hallussa olevat omat osakkeet

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT
Segmenttitiedot
Segmenttien tiedot on esitelty IFRS-laskentaperiaatteiden mukaisesti. Liiketuloksen alapuolisia eriä ja rahoituseriä ja veroja - ei kohdisteta segmenteille.

LIIKEVAIHTO	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(milj. EUR)					
SUOMI					
- Liikevaihto (ulkoinen)	39,3	38,7	71,3	70,2	151,9
- Segmenttien välinen liikevaihto	0,1	0,3	0,1	0,5	0,9
RUOTSI					
- Liikevaihto (ulkoinen)	56,4	48,5	107,2	93,8	200,4
- Segmenttien välinen liikevaihto	0,3	0,2	0,6	0,2	0,7
NORJA					
- Liikevaihto (ulkoinen)	30,9	33,9	61,8	67,3	135,1
- Segmenttien välinen liikevaihto	0,1	−0,1	0,2	0,5	0,6
TANSKA					
- Liikevaihto (ulkoinen)	10,6	9,1	20,0	18,7	39,4
- Segmenttien välinen liikevaihto	0,0	–	0,0	–	–
EUROPE EAST					
- Liikevaihto (ulkoinen)	8,5	8,2	15,1	14,4	33,8
- Segmenttien välinen liikevaihto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
EUROPE CENTRAL					
- Liikevaihto (ulkoinen)	13,7	13,3	24,7	24,9	52,9
- Segmenttien välinen liikevaihto	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Segmenttien välisen liikevaihdon eliminointi	−0,6	−0,4	−1,0	−1,5	−2,4
KONSERNIN LIIKEVAIHTO	159,4	151,8	300,0	289,3	613,5

EBITA	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(milj. EUR ja osuus liikevaihdosta)					
SUOMI	4,5	6,0	5,3	8,9	20,8
Osuus liikevaihdosta, %	11,3 %	15,4 %	7,4 %	12,7 %	13,6 %
RUOTSI	12,1	6,7	17,2	10,9	29,4
Osuus liikevaihdosta, %	21,4 %	13,8 %	16,0 %	11,6 %	14,6 %
NORJA	2,9	4,2	3,9	6,8	14,0
Osuus liikevaihdosta, %	9,4 %	12,5 %	6,3 %	10,0 %	10,3 %
TANSKA	0,3	−1,7	−1,1	−2,9	−3,9
Osuus liikevaihdosta, %	2,8 %	−19,1 %	−5,4 %	−15,3 %	−10,0 %
EUROPE EAST	1,7	1,0	1,9	0,9	6,7
Osuus liikevaihdosta, %	20,4 %	12,1 %	12,4 %	6,1 %	19,6 %
EUROPE CENTRAL	0,9	0,8	0,3	−0,4	1,7
Osuus liikevaihdosta, %	6,2 %	5,8 %	1,2 %	−1,7 %	3,2 %
Segmenteille kohdistamattomat erät	−1,4	−0,8	−2,3	−1,0	−2,8
KONSERNIN EBITA-LIIKETULOS	21,0	16,2	25,2	23,3	65,8
Osuus liikevaihdosta, %	13,2 %	10,7 %	8,4 %	8,0 %	10,7 %

EBIT	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(milj. EUR ja osuus liikevaihdosta)					
SUOMI	4,1	5,6	4,6	8,3	19,3
Osuus liikevaihdosta, %	10,5 %	14,4 %	6,4 %	11,7 %	12,6 %
RUOTSI	11,0	6,0	15,1	9,6	26,3
Osuus liikevaihdosta, %	19,4 %	12,4 %	14,0 %	10,2 %	13,1 %
NORJA	2,3	3,7	2,6	5,7	12,2
Osuus liikevaihdosta, %	7,5 %	10,9 %	4,3 %	8,5 %	9,0 %
TANSKA	0,2	−1,7	−1,3	−2,9	−3,9
Osuus liikevaihdosta, %	2,0 %	−19,1 %	−6,4 %	−15,3 %	−10,0 %
EUROPE EAST	1,7	1,0	1,8	0,8	6,5
Osuus liikevaihdosta, %	20,2 %	11,7 %	12,0 %	5,6 %	19,3 %
EUROPE CENTRAL	0,8	0,7	0,2	−0,5	1,6
Osuus liikevaihdosta, %	6,1 %	5,6 %	0,9 %	−1,9 %	3,0 %
Segmenteille kohdistamattomat erät	−1,3	−1,1	−2,3	−1,5	−3,9
KONSERNIN LIIKETULOS (EBIT)	18,8	14,2	20,7	19,6	58,1
Osuus liikevaihdosta, %	11,8 %	9,4 %	6,9 %	6,8 %	9,5 %

POISTOT JA ARVONALENTUMISET	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(milj. EUR)					
SUOMI					
Poistot aineellisista hyödykkeistä	6,0	6,2	12,0	11,7	24,5
Poistot aineettomista hyödykkeistä	0,3	0,4	0,7	0,7	1,5
RUOTSI					
Poistot aineellisista hyödykkeistä	7,4	7,6	14,7	15,0	29,8
Poistot aineettomista hyödykkeistä	1,1	0,7	2,1	1,3	3,0
NORJA					
Poistot aineellisista hyödykkeistä	5,6	6,1	11,0	11,7	23,2
Poistot aineettomista hyödykkeistä	0,6	0,5	1,3	1,1	1,8
TANSKA					
Poistot aineellisista hyödykkeistä	1,3	1,5	2,8	3,1	6,0
Poistot aineettomista hyödykkeistä	0,1	–	0,2	–	–
EUROPE EAST					
Poistot aineellisista hyödykkeistä	1,8	1,8	3,5	3,4	6,9
Poistot aineettomista hyödykkeistä	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
EUROPE CENTRAL					
Poistot aineellisista hyödykkeistä	2,9	3,0	5,7	5,8	12,1
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista hyödykkeistä	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Segmenteille kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	0,0	0,2	−0,2	0,3	0,8
Aineellisten hyödykkeiden poistot yhteensä	25,0	26,1	49,4	50,6	102,0
Aineettomien hyödykkeiden poistot yhteensä	2,3	1,9	4,5	3,7	7,7
YHTEENSÄ	27,3	28,0	53,9	54,3	109,7

INVESTOINNIT	4–6/15	4–6/14	1–6/15	1–6/14	1–12/14
(milj. EUR)					
SUOMI	9,9	22,3	14,0	26,5	35,8
RUOTSI	18,4	35,9	22,3	45,8	67,3
NORJA	4,5	4,8	7,0	9,7	14,2
TANSKA	0,7	1,7	1,6	1,7	3,6
EUROPE EAST	9,3	4,7	13,0	7,4	10,6
EUROPE CENTRAL	3,2	4,0	5,5	5,6	7,8
Segmenteille kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	1,0	4,9	1,5	5,0	5,1
YHTEENSÄ	46,8	78,3	65,0	101,8	144,6

SEGMENTEILLE KOHDISTETUT VARAT	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(milj. EUR)			
SUOMI	151,4	153,8	149,5
RUOTSI	277,4	255,0	256,9
NORJA	171,1	187,7	162,9
TANSKA	32,0	35,7	32,4
EUROPE EAST	61,2	67,8	51,0
EUROPE CENTRAL	61,6	66,9	65,8
Segmenteille kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	24,7	38,8	25,4
YHTEENSÄ	779,4	805,7	743,9

SEGMENTEILLE KOHDISTETUT KOROTTOMAT VELAT	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(milj. EUR)			
SUOMI	34,2	26,8	25,1
RUOTSI	89,7	87,5	101,9
NORJA	37,0	48,8	37,3
TANSKA	5,4	10,0	7,0
EUROPE EAST	9,0	4,3	4,4
EUROPE CENTRAL	10,3	8,1	7,3
Segmenteille kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	−8,6	9,8	5,8
YHTEENSÄ	177,0	195,2	188,7

SEGMENTEILLE KOHDISTETTU SITOUTUNUT PÄÄOMA	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(milj. EUR)			
SUOMI	117,2	127,0	124,4
RUOTSI	187,7	167,5	155,0
NORJA	134,1	138,9	125,5
TANSKA	26,6	25,8	25,4
EUROPE EAST	52,2	63,5	46,6
EUROPE CENTRAL	51,3	58,7	58,5
Segmenteille kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	33,3	29,1	19,7
YHTEENSÄ	**602,4**	**610,5**	**555,2**

SITOUTUNEEN PÄÄOMAN TUOTTO (ROCE, % rullaava 12 kuukautta) SEGMENTEITTÄIN	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(%)			
SUOMI	12,9 %	19,9 %	15,6 %
RUOTSI	17,9 %	16,7 %	16,9 %
NORJA	6,7 %	9,5 %	9,2 %
TANSKA	−9,0 %	−20,8 %	−14,9 %
EUROPE EAST	13,4 %	10,0 %	11,3 %
EUROPE CENTRAL	4,2 %	1,1 %	2,6 %

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN SEKÄ SIJOITUSTEN MUUTOKSET	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(milj. EUR)			
Kirjanpitoarvo 1.1	**597,9**	**614,5**	**614,5**
Poistot ja arvonalentumiset	−53,9	−54,3	−109,7
Lisäykset			
Koneet ja laitteet	60,4	72,1	106,4
Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	3,8	29,7	38,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,7	–	–
Vähennykset			
Kaluston myynnit	−3,6	−5,0	−10,9
Muun käyttöomaisuuden myynnit	−0,3	−6,9	−6,5
Tytäryhtiöiden myynnit	–	–	–
Muutos pääomaosuusmenetelmällä yhdistetyssä yhtiöissä	2,8	−2,2	−13,2
Myytävänä olevat varat	–	–	–
Muut*	9,0	−6,3	−20,8
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	**616,9**	**641,5**	**597,9**

*Muut sisältää muuntoerot, uudelleenluokitukset ja muutokset yrityskauppojen arvioiduissa lisäkauppahinnoissa

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(milj. EUR)			
Muut pantatut varat	–	0,7	–
Korolliset velat, joiden vakuutena yllä olevat ovat	–	0,7	–
Takaukset	2,7	1,1	1,1
Investointisitoumukset	25,2	17,0	7,5
Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten vastaiset vähimmäismaksut	73,0	86,2	76,6
Ei purettavissa olevien rahoitusleasing-sopimusten vastaiset vähimmäismaksut	–	0,1	–
Rahoitusleasingvelka taseessa	–	−0,1	–
Ei purettavissa olevien leasingsopimusten taseen ulkopuoliset vastaiset vähimmäismaksut	73,0	86,3	76,6
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	0,2	0,2	0,1

JOHDANNAISINSTRUMENTEISTA AIHEUTUVAT VASTUUT	30.6.2015	30.6.2014	31.12.2014
(milj. EUR)			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Kohde-etuuden nimellisarvo	58,1	88,7	52,7
Johdannaisinstrumenttien käypä arvo	−1,3	−2,2	−1,7
Valuuttajohdannaiset			
Kohde-etuuden nimellisarvo	40,2	53,6	32,7
Johdannaisinstrumenttien käypä arvo	0,3	0,3	−0,0

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVIEN RAHOITUSVAROJEN HIERARKIATASOT

Alla olevassa taulukossa esitetään käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisen menetelmät. Eri tasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: näkyvät markkinahinnat (oikaisemattomat) toimivilla markkinoilla samanlaisille varoille ja veloille
Taso 2: syöttötietona käytetään muita kuin tason 1 näkyviä markkinahintoja, jotka ovat todettavissa varoille ja veloille joko suoraan (hinta) tai epäsuoraan (johdettu hinnasta)
Taso 3: syöttötietona varoille ja veloille käytetään muita kuin todettavia markkinahintoja

30.6.2015	Taso 1	Taso 2	Taso 3
(milj. EUR)			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	–	−1,3	–
Valuuttajohdannaiset	–	0,3	–
Ehdollinen kauppahintavelka	–	–	10,8

30.6.2014	Taso 1	Taso 2	Taso 3
(milj. EUR)			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	–	−2,2	–
Valuuttajohdannaiset	–	0,3	–
Ehdollinen kauppahintavelka	–	–	33,3

TASON 3 KÄYPIEN ARVOJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA	30/6/2015	30/6/2014	31/12/2014
(milj. EUR)			
Kirjanpitoarvo 1.1	**25,5**	**10,2**	**10,2**
Valuuttakurssierot	0,4	0,0	−0,8
Lisäykset	–	25,2	25,3
Kauppahintavelan maksut	−11,7	−2,7	−10,9
Kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin	−4,3	–	–
Rahoituskuluihin kirjattu diskonttauskorko	0,9	0,7	1,7
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	**10,8**	**33,3**	**25,5**

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT VERRATTUNA KIRJANPITOARVOIHIN	Kirjanpito-arvo 30.6.2015	Käypä arvo 30.6.2015	Kirjanpito-arvo 30.6.2014	Käypä arvo 30.6.2014
(milj. EUR)				
RAHOITUSVARAT				
Pitkäaikaiset lainasaamiset	16,4	16,4	19,3	19,3
Myytävissä olevat sijoitukset	0,1	0,1	0,1	0,1
Myyntisaamiset	101,0	101,0	96,8	96,8
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	1,7	1,7	12,3	12,3
Yhteensä	**119,3**	**119,3**	**128,5**	**128,5**
RAHOITUSVELAT				
Lainat rahoituslaitoksilta	89,4	89,4	102,3	102,3
Joukkovelkakirjalaina	99,4	106,0	99,2	106,0
Yritystodistukset	110,0	110,0	83,0	83,0
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	0,1	0,1
Muut pitkäaikaiset velat	9,5	9,5	25,5	25,5
Muut velat	1,4	1,4	8,9	8,9
Ostovelat	31,5	31,5	36,8	36,8
Yhteensä	**341,1**	**347,7**	**355,8**	**362,6**
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset (nimellisarvo ja käypä arvo)	58,1	−1,3	88,7	−2,2
Valuuttatermiinit (nimellisarvo ja käypä arvo)	40,2	0,3	53,6	0,3

TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN MÄÄRITTELY

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

Katsauskauden tulos x 100
Oma pääoma (katsauskauden aikana keskimäärin)

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %:

(Tulos ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut) x 100
Varat yhteensä – korottomat velat (katsauskauden aikana keskimäärin)

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE), %:

(EBIT) x 100
Segmenttikohtainen sitoutunut pääoma (katsauskauden aika keskimäärin)

Omavaraisuusaste, %:

Oma pääoma x 100
Varat yhteensä – saadut ennakot

Osakekohtainen tulos (EPS), EUR:

Katsauskauden tulos +/- määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus katsauskauden tuloksesta
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin katsauskauden aikana

Oma pääoma / osake, EUR:

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä raportointipäivänä

Osinko / tulos, %:

Osakekohtainen osinko x 100
Osakekohtainen tulos

Nettovelka:

Korolliset velat - rahavarat ja muut rahoitusvarat

Nettovelka/EBITDA:

Nettovelka
Tulos ennen korkoja, veroja ja poistoja

Nettovelkaantumisaste, %:

Nettovelka x 100
Oma pääoma

Osakekohtainen osinko, EUR:

Maksettu osinko
Osakkeiden määrä osingonjaon täsmäytyspäivänä

Efektiivinen osinkotuotto, %:

Osakeantioikaistu osinko per osake x 100
Osakeantioikaistu vuoden viimeisen kaupankäyntipäivän osakekurssi

Hinta/voitto –suhde P/E-luku :

Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä
Osakekohtainen tulos

KÄYTETYT VALUUTTAKURSSIT	Tulos-kurssi 1–6/2015	Tulos-kurssi 1–6/2014	Tulos-kurssi 1–12/2014	Tase-kurssi 30.6.2015	Tase-kurssi 30.6.2014	Tase-kurssi 31.12.2014
DKK	7,4562	7,4627	7,4549	7,4604	7,4557	7,4453
LTL	–	3,4528	3,4528	–	3,4528	3,4528
NOK	8,6442	8,2750	8,3548	8,7910	8,4035	9,0420
PLN	4,1397	4,1753	4,1845	4,1911	4,1568	4,2732
SEK	9,3422	8,9540	9,0964	9,2150	9,1762	9,3930
CZK	27,5042	27,4436	27,5353	27,2530	27,4530	27,7350

NELJÄNNESVUOSITTAISET SEGMENTTITIEDOT

LIIKEVAIHTO	Q2 2015	Q1 2015	Q4 2014	Q3 2014	Q2 2014	Q1 2014
(milj. EUR)						
SUOMI	39,4	32,0	38,7	43,5	39,0	31,6
RUOTSI	56,8	51,0	55,0	52,0	48,7	45,4
NORJA	31,0	31,0	33,9	34,0	33,8	34,0
TANSKA	10,6	9,4	10,6	10,1	9,1	9,6
EUROPE EAST	8,5	6,6	9,2	10,3	8,2	6,2
EUROPE CENTRAL	13,7	11,0	13,8	14,2	13,3	11,8
Segmenttien välisen liikevaihdon eliminointi	−0,6	−0,4	−0,5	−0,5	−0,4	−1,1
LIIKEVAIHTO YHTEENSÄ	159,4	140,6	160,7	163,6	151,8	137,5

EBITA	Q2 2015	Q1 2015	Q4 2014	Q3 2014	Q2 2014	Q1 2014
(milj. EUR ja osuus liikevaihdosta)						
SUOMI	4,5	0,8	3,6	8,3	6,0	2,9
Osuus liikevaihdosta, %	11,3 %	2,5 %	9,2 %	19,0 %	15,4 %	9,3 %
RUOTSI	12,1	5,1	9,5	8,9	6,7	4,2
Osuus liikevaihdosta, %	21,4 %	10,0 %	17,3 %	17,2 %	13,8 %	9,3 %
NORJA	2,9	1,0	3,2	4,0	4,2	2,6
Osuus liikevaihdosta, %	9,4 %	3,3 %	9,4 %	11,8 %	12,5 %	7,6 %
TANSKA	0,3	−1,4	−0,9	−0,1	−1,7	−1,1
Osuus liikevaihdosta, %	2,8 %	−14,8 %	−8,9 %	−1,2 %	−19,1 %	−11,7 %
EUROPE EAST	1,7	0,1	2,1	3,7	1,0	−0,1
Osuus liikevaihdosta, %	20,4 %	1,9 %	22,7 %	35,8 %	12,1 %	−1,8 %
EUROPE CENTRAL	0,9	−0,6	0,5	1,6	0,8	−1,2
Osuus liikevaihdosta, %	6,2 %	−5,1 %	3,9 %	11,3 %	5,8 %	−10,2 %
Segmenteille kohdistamattomat kulut	−1,4	−1,0	−3,4	1,6	−0,8	−0,2
KONSERNIN LIIKETULOS (EBITA)	21,0	4,1	14,5	28,0	16,2	7,1
Osuus liikevaihdosta, %	13,2 %	2,9 %	9,0 %	17,1 %	10,7 %	5,2 %

EBIT	Q2 2015	Q1 2015	Q4 2014	Q3 2014	Q2 2014	Q1 2014
(milj. EUR ja osuus liikevaihdosta)						
SUOMI	4,1	0,4	3,2	7,9	5,6	2,6
Osuus liikevaihdosta, %	10,5 %	1,4 %	8,2 %	18,1 %	14,4 %	8,3 %
RUOTSI	11,0	4,1	8,7	8,0	6,0	3,6
Osuus liikevaihdosta, %	19,4 %	8,0 %	15,8 %	15,5 %	12,4 %	7,9 %
NORJA	2,3	0,3	2,8	3,6	3,7	2,0
Osuus liikevaihdosta, %	7,5 %	1,0 %	8,3 %	10,6 %	10,9 %	6,0 %
TANSKA	0,2	−1,5	−0,9	−0,1	−1,7	−1,1
Osuus liikevaihdosta, %	2,0 %	−16,0 %	−8,9 %	−1,2 %	−19,1 %	−11,7 %
EUROPE EAST	1,7	0,1	2,1	3,7	1,0	−0,1
Osuus liikevaihdosta, %	20,2 %	1,3 %	22,5 %	35,5 %	11,7 %	−2,3 %
EUROPE CENTRAL	0,8	−0,6	0,5	1,6	0,7	−1,2
Osuus liikevaihdosta, %	6,1 %	−5,5 %	3,7 %	11,1 %	5,6 %	−10,5 %
Segmenteille kohdistamattomat kulut	−1,3	−0,9	−3,8	1,4	−1,1	−0,4
KONSERNIN LIIKETULOS (EBIT)	18,8	2,0	12,5	26,0	14,2	5,4
Osuus liikevaihdosta, %	11,8 %	1,4 %	7,8 %	15,9 %	9,4 %	3,9 %

TIEDOTUSTILAISUUS ANALYYTIKOILLE JA LEHDISTÖLLE
Tiedotustilaisuus analyytikoille ja lehdistölle järjestetään torstaina 6.8.2015 klo 11.00 Suomen aikaa Ramirent-konsernin pääkonttorissa Äyritie 16, Vantaa, Suomi.

NETTILÄHETYS JA KONFERENSSIPUHELU
Tiedotustilaisuutta voi seurata torstaina 6.8.2015 klo 11.00 Suomen aikaa suorana nettilähetyksenä yhtiön nettisivujen www.ramirent.com kautta tai konferenssipuhelun kautta. Konferenssipuhelun numerot ovat +358 981 710 495 (FI), +46 856 642 702 (SE) +44 203 194 0552 (UK), ja +1 855 716 1597 (US). Nauhoitus on saatavilla yhtiön internet sivuilla www.ramirent.com myöhemmin samana päivänä.

KALENTERI VUODELLE 2015
Ramirent noudattaa 21 päivän hiljaista jaksoa (ns. silent period) ennen tilinpäätöksen tai osavuosikatsauksen julkistamista.

Osavuosikatsaus tammi–syyskuu 2015
4.11.2015 klo 9.00

Tämän pörssitiedotteen taloudellisia tietoja ei ole tilintarkastettu.

Vantaalla 6.8.2015

RAMIRENT OYJ
Hallitus

LISÄTIETOJA:
Magnus Rosén, toimitusjohtaja
puh. +358 20 750 2845
magnus.rosen@ramirent.com

Jonas Söderkvist, talousjohtaja ja EVP konsernitoiminnot
puh. +358 20 750 3248
jonas.soderkvist@ramirent.com

Franciska Janzon, SVP, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet
puh. +358 20 750 2859
franciska.janzon@ramirent.com

JAKELU:
NASDAQ Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.ramirent.com

60 YEARS
1955–2015

MORE THAN MACHINES

Ramirent Oyj | PL 116 (Äyritie 16), 01511 Vantaa
Puh. 020 750 200 | Fax 020 750 2810 | www.ramirent.com
Y-tunnus 0977135-4

RAMIRENT
MORE THAN MACHINES